

Gostilničarski Vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti Dravske banovine v Ljubljani“

Oglasi se računajo v oglasnem delu Din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa Din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14.

Ček. rač. št. 12.038.

Štev. 5.

Ljubljana, dne 14. junija 1934.

Leto IV.

Za obstanek

Položaj gostilničarstva v dravski banovini je tako obupen, da smo primorani obrniti se na javnost s prošnjo, da vzame sledeče pojasnilo na znanje.

Naš obrt je priznan po obrtnem zakonu in so se mu s tem zakonom tudi določile pravice njegovega obsega. Vsled toleriranega šušmarstva, povzročenega po vinogradnikih in drugih nepoklicanih osebah, je zašlo gostilničarstvo v tako stisko, da je nadaljni obstoj naravnost nemogoč. To šušmarstvo se je razvilo v največjem obsegu po vsej naši banovini po izdaji zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o državni trošarini z dne 18. aprila 1932., ki je bil izglasovan v Narodni skupščini z namenom, da se odpravi ali vsaj omili vinogradniška kriza. Vinogradniku se je priznala pravica do maloprodaje vina in žganja, ki je bila doslej last gostilničarstva ne samo v Jugoslaviji, temveč na vsem svetu. Dovolilo se mu je namreč prodajati nad 5, odnosno v mestih in trgih nad 10 litrov vina poleg že obstoječega privilegija, da lahko vinogradnik svoj lastni pridelek prodaja tudi v obliki takozvanih vinotočev pod vejo. To, za gostilničarski obrt najopasnije in neznosljivo določilo izkoriščajo vinogradniki in različni prekupčevalci na vse mogoče načine. Vino in žganje se prodajata kjerkoli si bodi v vsaki količini in tudi po vseh mogočih osebah.

Gostilničarstvo je od onega dne, ko je bil zakon izglasovan, pa do danes zahtevalo ukinitve tega privilegija, vendar je bila vsa borba brezuspešna. Vsaka koncesija, ki se nam nudi, je nezadostna in postranskega pomena, kajti če se ne vrne že stoletja z obrtjo vezana pravica, da sme samo gostilničar prodajati na drobno vino in žganje, nam vse druge za nadomestilo naše odvzete pravice izdane koncesije prav malo koristijo.

Javnosti ne more biti vseeno, če se eliminira naš obrt iz obrtnega registra, ker je najožje povezan s tujskim prometom, ki donaša letno državi preko 400 milijonov, naši banovini pa okroglo 60 milijonov dinarjev. Ta dohodek, ki je menda danes vsaj upoštevanja vreden, ne ostane v žepih gostilničarjev in zadolženih hotelirjev, temveč ima od tega vse prebivalstvo korist. Brez gostilniških obratov pa si ni mogoče misliti tujkega prometa.

Priznavamo težki položaj našega vinogradništva in mu ne odrekamo pomoči, vendar naj se pomoč ne nudi na škodo ravno tako važnega stanja. Vsekako pa se naj pomoč deli samo onemu vinogradniku, ki se preživlja izključno od vinograda in ki je v resnici v stiski, ne pa, da se na naš račun tudi pomaga kapitalizirati premoženje nekaterih vinogradniških bogatinov. V tem obsegu

dana pomoč bi lahko bila prav obilna, če bi se razdelil le majhen del onih dohodkov, ki sta jih prejemale država in banovina po prejšnjih trošarinskih predpisih na račun trošarine.

Borba prizadetega gostilničarstva je toliko časa opravičena ter pravno, socialno in gospodarsko utemeljena, dokler se smatra gostilničarstvo za obrt in dokler zahtevajo od njega dajatev v takem obsegu, kakršnega ne pozna noben stan v državi. Brez možnosti zaslužka tudi ni mogoče izpolnjevati obveznosti.

Toda kljub svojim upravičenim zahtevam je naš stan doživel ponoven in še hujši udarec. Zanašajoč se na izjavo bivšega predsednika ministrskega sveta g. dr. Milana Sršića, podano dne 22. novembra 1933. v parlamentu, po kateri mora v pravni državi vsakdo izvrševati svoje obveznosti,

smo opravičeno pričakovali, da se bo najavljena sprememba trošarinskih predpisov prilagodila temu načelu vlade. Toda pravkar izdana uredba finančnega ministra prinaša novo razočaranje in nove udarce, odnosno težkoče za naše obratovanje, ker se nam ni vrnila pravica do samoprodaje vina in žganja na drobno, temveč nam je nprtila še večje obveznosti. Uvedena je po sklepu banovinskega sveta na osnovi uredbe o izvajanju javnih del ponovno banovinska trošarina, ki pa se ima pobirati le od gostilničarja in trgovca, dočim je vsak drugi prost te dajatve. Ker se od donosa na tak način pobrane trošarine ne pričakuje oni finančni efekt, kakor si ga je zamislila kr. vlada in kakor je predviden v banovinskih proračunih, se je predpisala pri gostilničarjih izredno stroga kontrola, dočim je promet z vinom izven gostilniškega lokala popolnoma svoboden. Namesto da bi se kontroliral ves promet z vinom in žganjem, kakor je bilo to še pred dvema letoma v veljavi, je sedaj vsak gostilničar, ki se želi posloviti s vinom in žganjem, kakor da bi se uvedla splošna kontrola nad prometom z vinom in žganjem, ker bi se s tem preprečilo šušmarstvo. Proti na tak način omogočeni konkurenci se nismo v stanju braniti.

V tej stiski se obračamo na vse tujsko-prometne in gospodarske organizacije, kakor tudi na vse prosvetne in socialne ustanove, da nam nudijo v tem našem ekstenznem boju svojo moralno podporo. Predvsem prosimo vsa trgovska in obrtniška združenja, da se priključijo naši borbi proti šušmarstvu, ki je najopasniji sovražnik vsakega gospodarsko poslujočega človeka. Lahko se namreč zgodi, da se bo tudi drugim obrtnim panogam

in trgovini na sličen način, kakor nam, legalnim potom omejilo delovanje v prid že itak številnim šušmarjem.

Zahtevamo razčiščenje današnjega nevdržnega položaja, ker gre

za eksistenco na tisoče in tisoče broječega članstva in njihovega uslužbenstva.

Zveza združenj gostilničarskih obrti dravske banovine v Ljubljani.

Kaj smo zahtevali in kaj smo dobili?

Uredba o pobiranju in višini banovinske trošarine, katero je izdal finančni minister na podlagi uredbe o izvajanju javnih del, je povzročila med gostilničarji ne samo pri nas, temveč tudi v vsej državi silno razburjenje. Mesto, da bi se trošarinski predpisi od 18. aprila 1932. omilili vsaj v toliko, da bi se našemu stanu povrnilo nekoliko starih in s temi predpisi odvzetih stanovskih pravic, so se predpisi še bolj poostriili, tako,

ki bi se trošarina plačevala le od soda, ki se stavi na pipo. To nam priča zapisnik občnega zbora bivše Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani z dne 21. januarja 1929., kjer je bil sprejet predlog gosp. Kunsteljna, ki se je glasil sledeče: »Zahtevati se ima od oblastne uprave pri pobiranju doklad, da plačujemo le tistikrat vse doklade, kadar nastavlamo vino na neposredni konzum, ker je to vendar že od nekdaj staro pravo in uzanca, da smo plačevali vse davščine, trošarine in doklade, ko smo nastavili pijačo za neposredni konzum.«

To razburjenje je neljubo tudi vinogradniškim zastopnikom in hite na vso moč pripovedovati, da so vsega tega samo gostilničarske organizacije krive, ker niso bile s prejšnjimi trošarinskimi predpisi zadovoljne. Ti vinogradniški zastopniki, ki so glavni krivci, da se je ves dolgotrni trošarinski sistem na ljubo njim zrušil in uničil gostilničarskega obrtnika, seveda ne omenjajo, da so prešli preko zahtev gostilničarskega stanu, katerih je bila ena glavna, da se vrne gostilničarju izključna pravica maloprodaje vina in žganja na drobno. Naši ljudje bi prenesli tudi trošarino in kontrolo, če bi kontrola bila uvedena tudi za vinogradnike in privatnike in če bi trošarino plačevali vsi, ne pa samo obrtni točilci.

Kakor smo slišali, so taka šepetanja vinogradniških zastopnikov padla pri nekaterih članih na rodovitna tla, ker si nikakor ne morejo tolmačiti, da so naše zahteve bile popolnoma ignorirane in da se je oziralo le na intervencije teh oseb.

Da dokažemo pravega krivca in da odvrnemo od naših združenj in od zvezne uprave vsak sum, da je bilo njihovo delo proti interesom gostilničarskega stanu in da so se vse zahteve predlagale v polnem soglasju z združnimi upravami, te pa tudi v soglasju s članstvom, je treba, da na podlagi uradnih spisov ugotovimo, kakšne so bile naše predstavitve in naše resolucije.

Trošarinsko vprašanje je v naši državi delalo gostilničarskemu stanu velikanske težave. Reševale so ga pač osebe, ki niso poznale niti od daleč potrebe in koristi tega obrta. Pri zeleni mizi so se sestavljali različni trošarinski zakoni, uredbe in pravilniki, ki pa so bili protivni interesom gostilničarstva. Pred letom 1932. torej pred spremembo trošarinskih predpisov sta bili dve glavni zahtevi

gostilničarskega obrta v državi in sicer:

1. plačevanje trošarine edinole od one količine, ki se stavi neposredno v promet, torej samo od onega soda, ki je na pipi, in
2. odprava trošarinskih registrov, ki so delali preglavice gostilničarju in finančnim organom.

Če hočemo ugotoviti te težnje, je treba pregledati naše strokovno časopisje glasilo Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani, »Gostilničarja« in »Gostilničarski list« glasilo bivše mariborske gostilničarske zveze. Tudi zapisniki teh dveh zveznih organizacij pričajo, da je bila temeljna zahteva od nekdanjega članstva, da se trošarina plačuje le od soda, ki se stavi na pipo. To nam priča zapisnik občnega zbora bivše Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani z dne 21. januarja 1929., kjer je bil sprejet predlog gosp. Kunsteljna, ki se je glasil sledeče: »Zahtevati se ima od oblastne uprave pri pobiranju doklad, da plačujemo le tistikrat vse doklade, kadar nastavlamo vino na neposredni konzum, ker je to vendar že od nekdaj staro pravo in uzanca, da smo plačevali vse davščine, trošarine in doklade, ko smo nastavili pijačo za neposredni konzum.«

Slično zahtevo je stavil n. pr. gosp. Černoga na občnem zboru gostilničarjev v Brežicah dne 10. februarja 1928. češ, »da se naj trošarina pobira od vina, katerega se dene na pipo, ne pa da mora gostilničar naprej plačevati trošarino od vsega vina, kar je pri današnjih razmerah zelo obremenilno in marsikateri gostilničar ne ve, odkod vzeti vsoto, da bo plačal naprej.«

Pod naslovom »Altri tempi altri kostumi« piše »Gostilničar« iz leta 1929., da se je dne 25. aprila 1929. vršilo zborovanje ljubljanske in mariborske zveze v Mariboru, na katerem se je razmotrivalo, kako težko bi zadevala gostilničarstvo odredba, da je trošarino plačati takoj ob prevzetju blaga od producenta, ker bi se moralo velikanske svote zalagati pri takojšnjem zatrošarinjenju ob sprejemu blaga v svojo klet, ta kapital pa bi ležal mesece in mesece brezplodno. Zato se je sklenilo poslati skupno z drugimi gostilničarskimi organizacijami v državi deputacijo v Beograd, da doseže, da se obračuna trošarina in doklade šele tisti trenutek, kadar se pijače nastavijo v promet za neposredni konzum.

Tudi leta 1930. se je stavila taka zahteva odnosno predlog od g. Zurca, načelnika novomeške zadruge, ki zahteva, da se podvzamejo ponovno koraki, da se bo trošarina plačevala le od tiste množine, kadar in kolikor se nastavi za neposredni konzum.

Če listamo še nadalje po »Gostilničarju« beremo iz poročil raznih občnih zborov bivše ljubljanske oblasti, da ni bilo nobene seje in nobenega zborovanja, da se ne bi zahtevalo plačevanje trošarine od soda, ki je na pipi in odprava registrov.

Podpirajte svoje glasilo!

Slične zahteve je najti tudi v »Gostilničarskem listu«, glasilu bivše mariborske zveze. Iz tega se vidi, da se je gostilničarstvo borilo do leta 1932. z vso silo za odpravo plačevanja trošarine od vse zaloge, kakor tudi za odpravo trošarinskih registrov.

Ta borba ni bila brezuspešna. Tik pred Božičem se je nahajal šef trošarinskega oddelka finančnega ministristva g. Pero Petrovič v Mariboru, kjer se mu je na licu mesta dokazala nesmiselnost trošarinskih registrov, kar je sam uvidel in obljubil, da bo s prvim aprilom 1932. uvedel že nekdanji v dravski banovini vpeljane revizijske knjige, nakar se bo lahko trošarina pobirala od onega soda, ki se bo stavil na pipo. Naši vinogradniki so bili med tem jako živahni ter so hoteli in še danes poskušajo vinogradniško krizo rešiti na ta način, da poskušajo z vsemi sredstvi in tudi na škodo vsega ostalega prebivalstva in gospodarstva, razprodati svoja vina le v območju naše države. Razmotrivanje vinske krize je vprašanje zase in ga bomo v eni prihodnjih števil osvetlili tako, da bo vsakemu jasno, zakaj trpimo na tej krizi in v koliko so vinogradniške organizacije, odnosno vinogradniki sami prispevali k temu, da se vinogradniška kriza odpravi ali vsaj omili. Kongres vinogradnikov, ki se je vršil dne 20. septembra 1931. v Beogradu, je dal njihovim bodočim zastopnikom v narodni skupščini jasno smernico, ker je zahteval, da se naj ukine trošarina in da se naj namesto nje uveljavijo takozv. trošarinske takse, ki bi naj prinesle okoli 800.000.000 Din državi, banovini in občini dohodkov. V tej smeri so se poznejši vinogradniški zastopniki tudi zavzemali v narodni skupščini in tako je prišlo do onih žalostnih trošarinskih predpisov, kjer je gostilničar moral nositi vsa trošarinska bremena in pa voditi skoroda brezuspešno borbo proti vinogradnikom samim, ki so v škodo gostilničarskega obrta dobili pravico prodajati vino nad 5 odnosno 10 litrov. Kako so se vinogradniki in pa druge osebe držali teh zakonskih določil, je vsakemu predobro znano. Če se je gostilničar pritožil, da toči vinogradnik ali drug šušmar tudi po litrih in po pol litrih, se za te pritožbe ni nikdo zmenil, kajti vinogradniki in šušmarji so stali

Se se spomnimo onih oseb, ki so pridigale po shodih, da vinogradnik ni pod kontrolo, in da naj prodaja vino, kakor hoče, misleč, saj bo itak za njega gostilničar plačal. Spomnimo se tudi onih gospodov, ki so hodili po raznih uradih z grožnjo, da bodo kontrolni organi, ki bi si usojali delati vinogradnikom zapreke, kaj kmalu premešeni v južne kraje.

Zvezni organizaciji v Ljubljani in Mariboru sta ves čas opozarjali naše poslance na opasnost onega določila, ki dovoljuje vinogradnikom maloprodajo vina in žganja. Zahtevali so najstrožjo kontrolo nad prometom z vinom in žganjem, ker le ob takih prilikah je obstoj gostilničarstva mogoč. Naš obrt sloni na prodaji alkoholnih in brezalkoholnih pijač, na prodaji živil in oddaji prenočišč. Posebno prodaja alkoholnih pijač je najvažnejši predmet našega poslovanja. Če se gostilničarju ta predmet odvzame, odnosno se mu omogoči konkurenca na tak način, kakršno mu delajo sedaj vinogradniki, je gostilničar prisiljen, da prej ali slej ukline svoj obrat.

Gostilničar ni trgovec, ker ne prodaja 30 ali še več predmetov naenkrat v svoji trgovini, temveč se ves njegov zaslužek naslanja povetno na edino na prodajo vina in žganja. Vsi ti naši protesti in prošnje niso zalegle ničesar. Vinogradnik je prišel do maloprodaje vina, ~~...~~

Kako se je ta trošarinska uredba izvajala v dravski banovini pričajo številni dopisi naših združenj. Predno je zvezna uprava v Mariboru, ki je predvsem vodila boj za odpravo malopro-

daje vinogradnikov odnosno šušmarstva storila nadaljne korake, je zaprosila vsa združenja za mnenja. Tako na primer je poročala zadruga za Maribor-okolico na Po-brežju pod št. 630 z dne 30. 8. 1932., da je želja, da se naj pavšalna državna in banovinska trošarina odmerja po faktični iztočeni količini vina in žganja.

Združenje v Braslovčah sporoča s svojim dopisom št. 57 z dne 31. 10. 1932., da je s trošarinsko takso zadovoljno, toda le pod tem pogojem, da se prepove vsako krošnjarenje z vinom in žganjem, to je prodaja od 5 in 10 litrov naprej.

Združenje Sv. Jurij ob. juž. žel. sporoča pod št. 170 z dne 12. 12., da bi bilo združenje za zakupni sistem.

Združenje Ljutomer poroča s svojim dopisom št. 57. z dne 17. maja 1932., da so na podlagi trošarinskega zakona gostilne vedno bolj prazne in da se naj zvezna uprava zavzema za to, da se dovoli vinogradnikom prodajati vino le od 150 litrov naprej.

Združenje v Celju se pritožuje pod št. 151 z dne 23. julija 1932., da se je šušmarjenje v območju celjske zadruge silno razpaslo in da je trošarinski zakon nemudoma spremeniti v toliko, da se prosto trgovanje z vinom po 5 litrov in več popolnoma prepove in da se stavi promet z vinom pod finančno nadzorstvo. Isto združenje sporoča tudi s svojo vlogo št. 205 z dne 25. oktobra 1932. predloge, glasom katerih naj bi se promet z alkoholnimi pijačami spravil zopet pod strogo kontrolo in to v prvi vrsti pri vinogradnikih in kmetih. Nadalje naj se tudi kuhanje žganja po kmetih uredi na ta način, kakor je bil svoječasno. Nadalje naj vinogradnik prodaja vino le od 50 litrov in več, toda samo v eni posodi. Vsako odprodajo vina mora vinogradnik prijaviti finančnemu organu.

Združenje Slov. Bistrica sporoča s svojim dopisom št. 159 z dne 2. julija 1932., da je stanje gostilničarjev obupno in to iz razloga, ker se sedaj toči vino skoro v vsaki hiši.

Združenje v Šmarju pri Jelšah sporoča pod št. 122 z dne 3. novembra 1932., da se je točenje vina na drobno po vinogradnikih že tako razpaslo, da v doglednem času ne bo pričakovati zboljšanja v tem oziru vkljub strogim kaznim, ki se izrečejo glede tega prestopka. Priporoča zvezni upravi v Mariboru, da se zahteva plačevanje trošarine tudi od konzumentov in kontrolo nad prometom z vinom.

Združenje v Laškem poroča pod št. 156 z dne 13. decembra 1932., da se mora krošnjarenje z vinom pobiljati in da se prodajni kvantum vinogradniku maksimira na najmanj 50 litrov.

Združenje Kozje poroča s svojim dopisom št. 20 iz l. 1932., da bi bila odprava registrov in plačevanje trošarine od soda, ko se nastavi, hvalevredno delo. Istotako naj bi se brez-pogojno vplivalo na to, da se prodaja po 5 in 10 litrov po vinogradnikih popolnoma ukine.

Združenje v Murski Soboti zahteva z dopisom št. 267 od 15. 12. 1932., da se naj trošarinska taksa razdeli na več razredov in da naj bo promet z vinom pod kontrolo.

Združenje Sv. Lenart v Slov. gor. poroča s svojim dopisom št. 149 z dne 24. oktobra 1932. zahtevo, da se naj odpravi nadrobna prodaja po vinogradnikih in da se naj prodaja nad 50 litrov vrši samo potom naročil in ne potom krošnjarstva.

Taka so bila vsa mnenja tekom leta 1932. naših organizacij. Ker je postajalo radi maloprodaje vina po vinogradnikih stanje gostilničarjev naravnost obupno, je zveza v Mariboru sklicala protestna zborovanja v maju, juliju in avgustu 1932. v Mariboru, v Celju, v Krškem in v Novem mestu, na katerih je bila sprejeta soglasno sledeča resolucija:

1. Zborovalci ugotavljajo

Slične pritožbe so prihajale tudi od zadrug iz Gorenjske in Notranjske. Ena taka pritožba je bila celo objavljena v štev. 6. Gostilničarskega vestnika z dne 20. julija 1932., kjer zahteva neko združenje odpravo troša-

Vino in vino je razlika

da in še večja je razlika med raznimi mineralnimi vodami. Splošno znani Radenski vrelci, Zdravilni, Kraljev in Gizelin spadajo med najmočnejše te vrste v Evropi. Pa tudi po svojem okusu kot svežilna pijača so nenadkriljivi.

Pokusi samo enkrat, da boš videl kaj pomeni prvo-razredna mineralna voda. Čisti in izpira kri, izloča sečno kislino in druge strupe iz telesa ter s tem krepi telesne in duševne sile. Kdor pije vino z Radensko slatino, ga ne boli glava niti po največjih krokarijah.

rinskih registrov, ukinitve točilne takse in da se trošarina ponovno uvede in pobira šele ob nastavitvi soda na pipo. V tem svojem dopisu izjavlja združenje, da pomeni pavšalirana trošarinska taksa za malega gostilničarja težek udarec in da nudi koristi le gostilničarju z večjim prometom v prometnih in industrijskih krajih, dočim ogroža pretežni večini manjših gostilničarjev obstoj radi krošnjarenja z vinom in sadnim mostom ter žganjem, katero se je v zadnjem času neverjetno razpaslo. To je omogočeno le zato, ker je dopuščeno prenašanje vina in žganja brez vsakih kontrolnih listin. To združenje trdi, da se dovaža vino celo iz savske banovine itd.

Iz tega se vidi, da so bile zahteve gostilničarjev dravske banovine jako raznovrstne, ker so nekateri tedaj zahtevali revizijo trošarinskih taks, drugi zopet plačevanje trošarine le od onega soda, ki se stavi na pipo.

Naravno, da je morala biti zvezna uprava pri svojih resolucijah odnosno predstavkah izvanredno previdna, zato je vztrajala le na taki zahtevi, ki je morala konverirati odnosno ugajati vsem gostilničarjem v naši banovini. Odprava maloprodaje vina po vinogradnikih in revizija trošarinskih taks je torej bila ona naša skupna zahteva, ki smo jo ob vsaki priliki ponavljali na pristojnih mestih in zastopali to načelo tudi v našem časopisu.

Da se točno doznajo želje tudi gostilničarstva v nevinorodnih krajih, to se pravi na Gorenjskem, so sklicale zadruge v Kranju, Kamniku, Jesenicah, na Bledu, v Škofji Loki, Trzinu, Radovljici, Lukovici, Železnikih in Žirih skupno zborovanje v Kranju dne 21. decembra 1932. Na tem zborovanju se je sklenila sledeča resolucija:

Tudi iz te resolucije izhaja zahteva gostilničarjev, da se odpravi maloprodaja vina po vinogradnikih in da se razdeli trošarinska taksa na več razredov. S to resolucijo smo tedaj izenačili zahteve vsega gostilničarstva v dravski banovini, ker so se tej zahtevi priključila tudi 3 združenja na Gorenjskem, ki so vztrajala na uvedbi trošarine od soda, ki se stavi na pipo.

V početku leta 1933. se je izvršila jako važna reorganizacija gostilničarskega stanu v dravski banovini, ker sta se spojili bivša mariborska zveza in bivša ljubljanska zveza v skupno Zvezo gostilničarskih združenj dravske banovine v Ljubljani. V početku februarja, torej tik pred proračunsko razpravo v narodni skupščini, kjer je bilo pričakovati razpravo o trošarinskem vprašanju, smo ponovno hoteli zvedeti za mnenja naših združenj v dravski banovini, ter smo radi tega razposlali na vsa združenja okrožnico št. 49, kjer smo jim sporočili, da se bo vršila na našo prošnjo dne 18. februarja anketa pri Zbornici TOI v Ljubljani v prisotnosti ministrov, članov finančnega odbora narodne skupščine, senatorjev, zastopnikov županske zveze, Zveze trgovskih združenj in Zveze obrtništva. S to okrožnico smo zaprosili vsa združenja, da nam predložijo svoje predloge v zadevi troša-

ne na vino in žganje. S tem pozivom smo hoteli dobiti ponovno mnenje naših združenj tako, da lahko v soglasju z našimi organizacijami zastopamo stališče vsega gostilničarstva na tej anketi.

Nato smo prejeli od naših združenj sledeče predloge:

Združenje Kranj poroča pod št. 80 z dne 14. februarja zahtevo odnosno predlog, da se vrne prejšnja praksa in izvede najstrožja kontrola pri prometu z vinom in žganjem in sicer pečenši od producenta dalje. Za točenje alkoholnih pijač pa naj bo upravičen edino gostilničar.

Združenje v Krškem predlaga, da se naj dovoli vinogradnikom prodaja vina nad 5 litrov edino na kraju pridelka, to je pri zidanici ozir. hramu. Nadalje se predlaga uvedbo kontrolnih listov, kakor so bili prej vpeljani.

Združenje v Trzinu zahteva s svojim dopisom z dne 16. februarja 1933. uvedbo vseh javnih dajatev in doklad po litru iztočenega vina, iz česar sledi, da bi vsak plačal samo ono, kar je res iztočil.

Združenje se torej očitno zavzema za trošarinski sistem.

Združenje Železniki zahteva dne 13. februarja 1933., da se naj trošarina pobira pri gostilničarjih, tako državna, kakor tudi banovinska le od potočene količine, katera naj se plača pri nastavitvi soda, ne pa pri dobavi. Dovolj naj se primeren odstotek za transportni gubitek, osušek in gošo, katera nastane pri vsakem vinu. Kotli za žganjekuho se naj dajo brez izjeme pod pečat.

Združenje v Sevnici se zavzema za odpravo maloprodaje vina po vinogradnikih.

Združenje v Žalcu zahteva z dopisom št. 37 z dne 14. februarja 1933. ukinitve maloprodaje vina po vinogradnikih in odločno borbo proti šušmarstvu.

Združenje v Gornjem gradu poroča dne 15. februarja 1933., da je stanje njegovega članstva jako slabo in da je krošnjarstvo z vinom in žganjem največje zlo. Veliko škodo delajo privatniki, ki si nabavljajo vino vsake trošarine prosto in ga potem na tihem nadalje razpečavajo.

Združenje v Ptuj poroča z dopisom dne 18. februarja 1933. da se je krošnjarstvo z vinom in žganjem jako razpaslo in da je treba maloprodajo vina po vinogradnikih ukiniti.

Združenje v Slovenjgradcu predlaga z dopisom št. 11 z dne 28. februarja, da se uvede enotna trošarinska taksa za vse trošarine v znesku 1.50 Din pri litru. Tihotapstvo z vinom je v tem področju jako razširjeno.

Združenje v Šmarju nam je poslalo pod št. 45 resolucijo z zahtevo, da se vinogradnikom ne dovoli več prodaja vina lastnega pridelka od 5 odnosno 10 litrov naprej, ker s tem gostilničarji trpijo veliko gmotno škodo, ker ne morejo več eksistirati, še manj pa visoke davke plačevati. Tudi država trpi na tem veliko gmotno škodo, ker se vino prodaja po producentih, za katerega ni treba plačevati nobene trošarine ne državi, ne banovini, kakor tudi ne občini.

Združenje v Ribnici se z dne 13. februarja pritožuje radi silnega šušmarstva.

Združenje v Laškem zahteva z dopisom št. 12 iz 1. 1932., da se zastavi ves vpliv na to, da se bo krošnjarenje z vinom z vso strogostjo pobijalo, v maloprodaji pa maksimalni najmanjši prodajni kvantum na 56 litrov.

Združenje v Mozirju poroča z dne 13. 2., da se šušmarstvo odnosno prodaja vina po vinogradnikih vrši kar na cesti.

Združenje v Murski Soboti sporoča s svojim dopisom št. 31., da je novi trošarinski zakon prinesel sicer neko pomirjenje v gostilniškem stanu, ker se je članstvo rešilo kontrole po finančnih organih. Strašno pa je udarila prosta prodaja vina po vinogradnikih, zato zahteva, da se trošarinski zakon spremeni in sicer naj bi se določila državna, banovinska in občinska trošarina skupno s prometnim davkom 1 Din od litra vina, katero naj bi se plačevalo od onega soda, ki se stavi na pipo. Za plačevanje trošarine naj bi bile položnice na vsakem občinskem uradu na razpolago.

Združenje v Hrastniku poroča z dopisom št. 65 z dne 14. februarja zahtevo, da se odpravi vsaka maloprodaja vina po vinogradnikih in da se odpravi trošarinska taksa, če pa je to nemogoče, naj se jo razdeli na več kategorij, kakor je dosedaj.

Združenje v Ložu zahteva s št. 184 z dne 15. februarja 1933. in sicer na zahtevo skoro vsega članstva, da se naj trošarina pobira od vina in žganja ob nastavitvi posode na pipo, odnosno na točenje.

Združenje v Cerknici sporoča z dopisom št. 6. z dne 16. februarja 1933., da se je maloprodaja vina ter krošnjarenje tako razpaslo, da so skoraj v vsaki vasi stali vozovi, naloženi z vinom, katerih maloprodajalci so prodajali vino po vsaki količini po zelo nizki ceni in brez kontrole od strani merodajnih organov. Trošarina naj bi se uvedla in sicer tako, da bi državna, banovinska in občinska trošarina znašala 1 Din od litra.

Združenje v Mariboru sporoča z dopisom št. 142 z dne 14. februarja 1933., da znaša pri marsikaterem gostilničarju v Mariboru trošarinska taksa pri litru vina 5 in celo še več dinarjev.

Združenje v Brežicah zahteva s svojim dopisom z dne 14. februarja 1933. odpravo krošnjarstva, odnosno maloprodajo vina po vinogradnikih, ter pogreša kontrolo.

Združenje v Kozjem se s svojim dopisom št. 19 z dne 14. februarja 1933. izreka proti pavšalni taksi, ker jo morajo od enega in istega vina plačati po dvakrat ali celo še večkrat, ker ne iztočijo toliko.

Združenje v Prevaljah zahteva s svojim dopisom z dne 13. februarja 1933., da se odpravi tihotapstvo z vinom, odnosno, da se uvede kontrola nad vinom, ker je sicer propast gostilničarskega stanu brezdvomna. Predlaga, da se naj da trošarina v zakup, kakor je to bilo pred vojno, in da se jo poljubno licitira.

Združenje Kostanjevica poroča z dopisom št. 28 z dne 15. februarja 1933., da se vrši maloprodaja vina po nepoklicnih točilih neomejeno naprej vključno ovadbam. Glede trošarine na vino in žganje je zadruga mnenja, da bi morali plačevati trošarino edino skupno z občinsko trošarino in sicer le posamezno od soda, ki se stavi na pipo. To pa samo pod pogojem, da se registri ne uvedejo, kakor tudi, da se ne vpeljejo kontrolni listi za prevoz vina, nego, da bi zadoštovala navadna prijava.

Združenje v Šoštanjju se z dopisom št. 40. z dne 16. februarja 1933. pritožuje proti krošnjarenju z vinom, ki se je razpaslo v njegovem območju, kakor kuga.

Združenje Radovljica zahteva z dopisom št. 6. z dne 14. februarja 1933 in sicer v soglasnosti celokupnega članstva, da se odpravi točilna in trošarinska taksa in da se naj plačuje trošarina šele ob času, ko se posoda da na pipo. Prijavljen je naj bo v smislu prejšnjih predpisov radi točne evidence obvezno. Tako za producenta, kakor tudi prodajalca. Vse olajšave privatnikom naj se ukinejo.

Producente, vinogradnike naj se zaščiti na drug način, n. pr. pri zmanjšanju davka, z državnimi podporami itd.

Združenje v Ljutomeru se pritožuje radi maloprodaje vina po vinogradnikih in zahteva, da se podvzamejo vsi koraki, da se to šušmarstvo ukine.

Združenje v Vel. Laščah zahteva s št. 32. ukinitve krošnjarenja. Poroča, da naj zveza dela na to, da bi vsak kupec plačal tudi banovinsko in državno trošarino.

Združenje v Novem mestu je na svojem občnem zboru z dne 4. februarja 1933. sprejelo skoraj istoglasno resolucijo, kakor so jo sprejela združenja na zborovanju v Kranju dne 21. decembra. Gostilničarji novomeškega sreza so zahtevali, da se na drobna prodaja vina in žganja po vinogradnikih izloči iz trošarinskih predpisov in da se prodaja teh pijač prepusti samo obrtnim točilem. Istočasno pa se naj izvede revizija trošarinskih taks v taki obliki, da se bo trošarinska taksa določevala na podlagi količine iztočenih alkoholnih pijač. Iz tega sledi, da se je tudi to združenje zavzemalo za odpravo šušmarstva in za prilagoditev taks dejansko iztočenim količinam.

Združenje Kamnik je najbolj očitno po svojem predsedniku in našemu edinemu odločnemu zastopniku in borcu narodnemu poslancu gosp. Cerer Antonu zastopalo načelo, da naj se uvedejo prejšnji trošarinski predpisi z edino to spremembo, da se odpravijo registri.

Združenje Kočevje je sicer zadovoljno s trošarinsko takso, zahteva pa, da se na drobna prodaja po vinogradnikih in raznih drugih prekupevalcih ukine, če ne, je bolje, da se vpeljejo stari trošarinski predpisi.

Ljubljana mesto je naravno z ogromno večino zahtevalo trošarino od soda, ki se stavi na pipo.

Ljubljana-okolica ni dala pred konferenco pri Zbornici svojega pismenega mišljenja, pač pa so njeni zastopniki na tem zborovanju soglašali z ostalimi odposlanci.

Navajali bi še mišljenja ostalih združenj, vendar se nam zdi škoda za prostor, ker so si bila itak mnenja onih združenj, ki so odgovorila na naše vprašanje edina v tem, da se tihotapstvo z vinom najenergičneje pobija in da se znižajo previsoke trošarinske takse.

Iz teh mnenj in mnogovrstnih želj je zvezna uprava morala stvoriti nek kompromisni zaključek, da ga predloži na zbornični anketi. Ker pa ni hotelo predsedstvo in ravnateljstvo zvezne uprave nositi odgovornost pri tako velevažnem posvetovanju, je pozvalo z dopisom št. 93 z dne 4. II. 1933. vse odbornike zveznega ožjega odbora na anketo, kakor tudi odposlance zadrug za posamezne okolišče. Ti so bili povabljeni z dopisom št. 94 z dne 14. II. 1933.

Tako se je dne 18. februarja 1933. zbralo 15 odposlancev zvezne organizacije. Na tej anketi je bil prisoten od vseh povabljenih poslancev samo poslanec g. Lovro Petovar prvenstveno v svojstvu predsednika Društva vinogradnikov, odnosno podpredsednika Saveza vinogradara kraljevine Jugoslavije. G. Cerer Anton se je radi boleznii opravičil. Navzočnost g. Lovro Petovarja je bila nujno potrebna, ker smo potem njega doznali mnenje parlamentarne večine in ugotovili v koliko obstoji možnost revizije trošarinskih predpisov v smislu naših zahtev. Iz govora g. Lovra Petovarja smo posneli, da je odprava maloprodaje vina po vinogradnikih nemogoča, ker se ne bi našla zadostna večina v parlamentu. Trošarinski predpisi se spremenijo lahko le v toliko, da se lestvica trošarinske takse raztegne, to se pravi, razdeli na več razredov in da vinogradnik ne prodaja vina nad 5 in 10 litrov izven območja svojega bivališča.

Odposlanci združenj se niso mogli s tem nikakor zadovoljiti, ker bi tudi taka sprememba trošarinskih predpisov ničesar ne koristila, saj je obstajalo že tedaj zakonsko določilo, kje in kako smejo vinogradni-

Letošnje, novo

BOK PIVO

PIVOVARNE UNION

izdelano iz pristinega bavarskega slada je od dne 21. aprila v prometu

**OKUSNO!
IZDATNO!
ZDRAVO!**

Posebno se priporoča kot krepljena pijača za matere.

ki vino prodajati, vendar se ni niko izmed njih držal teh predpisov, ker bi se drugače vino ne prevažalo v takih množinah v vse mogoče kraje. Zastopniki gostilničarskih združenj so tedaj prav ocenili koncesijo vinogradniškega zastopnika, ki ni bila nikaka koncesija, saj je tako zakonsko določilo že obstajalo. Naši zastopniki so zahtevali garancijo, jamstvo, da se vino ne bo prodajalo na drobno po vinogradnikih in drugih osebah, ter so odločno vztrajali na kontroli nad prometom z vinom in žganjem. Reklo se je, da je le tedaj gostilničarstvu pomagano, če se vodi kontrola že pri prodaji vina iz kleti vinogradnika ali vinskega trgovca, ker je s tem zasežen ves promet. To je zvezna uprava sporočila vsem združenjem dravske banovine s svojo okrožnico št. 200 z dne 24. februarja 1933. s pristavkom, »da se ne bi naše članstvo udajalo utopiji, Vam sporočamo tudi naše mnenje, ki naj Vam služi v pravilno ocenitev današnjega položaja. Uverjeni smo, da bomo lahko lestvico raztegnili in je le tako rešitev mogoče pri današnjih političnih razmerah pričakovati.« Istočasno se je vršilo zasedanje banovinskega sveta. Na tem zasedanju je banska uprava predložila pod I. No. 8493/1 banskemu svetu v znanje odnosno v razmotrivanje, v kolikor je pač banovinski svet kompetenten, načrt zakona o izmenama in dopunama zakona o državnih trošarini, kateri je bil dostavljen dne 20. decembra 1932. finančnemu ministru s prošnjo, da ga predloži narodni skupščini. Ta načrt je bil za gostilničarstvo nesprejemljiv, ker je uvažal banovinsko trošarino, dočim naj bi državna trošarinska taksa ostala še nadalje v veljavi. Ta zakonski načrt tudi ni predvideval trošarinske obveznosti za vse prebivalstvo, temveč je zahteval očitno le plačevanje trošarine pri točilih na drobno. Zvezna uprava se je v smislu skiepa zbornične ankete obrnila na banovinske svetnike, ki so obenem gostilničarji, ter jih zaprosila, da naj posredujejo pri svojih tovariših, da se navedeni zakonski načrt ne sprejme.

Kmalu po zbornični anketi se je vršilo dne 25., 26. in 27. februarja 1933. posvetovanje delegatov banovinskih gostilničarskih zvez, kjer se je ugotovilo iz referatov, da je po vsej državi položaj gostilničarja sliden položaju našega gostilničarja v dravski banovini. Naslanjajoč se tedaj na mnenja združenj, katera smo prej navajali in na sklep zbornične ankete, smo pritrdili zahtevam ostalih delegatov gostilničarskih organizacij v državi, ki so se glasile sledeče:

1. Trošarino na vino in žganje naj plača vsakdo, ki pije te pijače.
2. Da se trošarino na vino in žganje ugotovi in plača že pri vinogradniku.
3. Da prodajajo te pijače na drobno samo gostilničarski podjetniki.

Z okrožnico št. 229 z dne 3. marca 1933. smo sporočili vsem združenjem te sklepe s pristavkom, »da smo dobili od merodajnih oseb zagotovilo, da se bodo trošarinski predpisi spre-

menili, kakšne pa bodo te spremembe nam še niso poznane.«

Po informacijah, ki smo jih dobivali iz Beograda, smo opazili, da je sprememba trošarinskega zakona v zahtevanem smislu nemogoča. Radi tega smo se pod št. 397 dne 12. marca 1933. ravno takrat, ko je zasedal finančni odbor narodne skupščine, obrnili na nekatere naše narodne zastopnike s sledečim dopisom:

»Podpisana zvezna uprava Vas naproša kot zastopnica gostilničarske obrti dravske banovine v sledeči zadevi:

Z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o državnih trošarini, kateri je bil objavljen v Službenih Novinah kraljevine Jugoslavije dne 19. aprila 1932. št. 90/266 se je vinogradnikom podelila pravica prodajati svoj lastni pridelek nad 5 in 10 litrov. Z istim zakonom je bila odpravljena tudi trošarina na vino in žganje, kot nadomestilo pa uvedena trošarinska taksa, ki se plačuje po § 2. označenega zakona po gostilničarju, torej po obrtnem točilu v različnih kategorijah na osnovi tar. post. 62 taksnega zakona. Čeprav je vinogradnikom bila dovoljena prodaja vina le v količinah nad 5 in 10 litrov, se tega določila vinogradniki ne drže, temveč prodajajo svoj pridelek na tak način, kakor ga sme po določilih obrtnega zakona prodajati samo gostilničar. Vsled tega se je baš po izdaji označene trošarinske novele razpaslo veliko pijančevanje tako, da je morala kr. banska uprava izdati strogo naredbo za pobijanje pijančevanja po privatnih hišah, katera odredba pa je bila iluzorna. Razumljivo je, da je gostilničar prišel vsled tega v izvanredno veliko stisko, ker se mu je konzum vsled maloprodaje vina po vinogradnikih skrčil v letu 1932. za okroglih 60%, dočim je moral vkljub temu plačevati dvomesečno trošarinsko takso, izračunano na podlagi iztočenih količin iz 1. 1931. Ta zakon pa favorizira le izvanredno malo število velikih gostilniških obratov, ker plačuje trošarinsko takso, ki je manjša, kakor pa so bile prejšnje državne, banovinske in občinske trošarine. Zavaljo tega nevzdržnega stanja, v katerega je zašel gostilničarski obrt dravske banovine, ki tvori vendar podlago tujskemu prometu, prosimo Vaše blagorodje, da izvoli priporočati finančnemu odboru, da se vsaka kategorija označene točilne takse tar. post. 62. taksnega zakona, ki tvori podlago za odmero trošarinske takse, razdeli na 10 razredov in sicer:

I. kategorija, v kateri je bila dosedaj točilna taksa razdeljena na 500, 750, 1000, 1500 Din, naj bi se razdelila na 100, 200, 350, 500, 600, 750, 800, 1000, 1250 in 1500 Din.

II. kategorija, ki je bila dosedaj razdeljena na 300, 500, 750 in 1000 Din, naj bi se razdelila na 100, 150, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 850 in 1000 Din.

III. kategorija, katera je bila sedaj razdeljena na 200, 300, 500 in 750 Din, naj bi se razdelila na 75, 100, 150, 200, 300, 400, 500, 600 in 750 Din.

Na podlagi te razdelitve točilne

takse bi se torej plačevala trošarin-ska taksa prilično po količini iztočenega vina. S tem bi odpadle posebne pritožbe manjših gostilničarjev, ki tvorijo večino gostilničarskega stanu, da plačujejo danes n. pr. za iztočenih 10 hl vina in žganja isto trošarinsko takso, kakor oni gostilničar, ki iztoči n. pr. 30 hl in ki ima naravno tudi večji dohodek.

Istočasno naj bi se pripomba 3. zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini spremenila v določilo, da bi vinogradnik smel svoje vino od 5 litrov in več prodajati samo na kraj pridelka, ne pa na kraju svojega bivališča, ki je pogosto jako oddaljen od njegovega vinograda.

Vkljub tej jako reducirani prošnji ni bilo mogoče doseči pristanka narodne skupščine, kajti že dne 16. marca 1933. se je pod št. 301., toč. 3. razposlala okrožnica vsem zadrugam

dravske banovine s sledečim besedilom:

»Izgledi za spremembo trošarinskega zakona so skrajno majhni, ker poslanci ne dovolijo kontrole nad prometom z vinom«.

Naša borba v prvi vrsti proti temu sušmarstvu je šla vključno odporu nekaterih naših narodnih zastopnikov naprej in mora iti še dalje, ... Ta borba se mora biti toliko časa, dokler se ne doseže pravica do samoprodaje vina in žganja na drobno, kajti le tedaj je še vredno biti gostilničar, drugače pa naj vinogradnik prevzame tudi ta posel. Naj preizkusi dobrote našega obrta, mogoče bo potem lažje pojmoval naše težave.

(Prihodnjič se nadaljuje.)

Delovanje Zveze za tujski promet v Ljubljani

Dne 14. junija ob 10. so zastopniki vseh naših tujsko-prometnih organizacij, ki so združene v Zvezi za tujski promet, in tudi zastopniki drugih organizacij napolnili veliko knjižnico ZTOI v Ljubljani do zadnjega kotička, saj so prispeli iz vseh strani banovine.

Predsednik Zveze načelnik g. dr. Rudolf Marn je v otvoritvenem govoru predvsem pozdravil zastopnika bana g. dr. Guština, zastopnika ravnatelja železnice načelnika gosp. Deržiča, zastopnika zdravstvenega odseka g. dr. Luzarja, zastopnika mestne občine dr. Brileja, zastopnika ZTOI dr. Koceta, predsednika JZSS dr. Huberta Souvana, banovinskega referenta g. dr. Štera, župana Lavtičarja iz Kranjske gore, župana Kratnerja iz Kamnika, župana Pfeiferja iz Krškega ter zastopnike z Dovjega in Mojstrane. Jesenic, nadalje predsednika Zveze združenj gostilničarskih obrti g. Majcena, predsednika Zveze društev hišnih posestnikov g. Freliha, zastopnika celjskega olepševalnega društva g. Rihteršiča, zlasti pa inž. Slajmerja in g. Parmo, ki sta zastopala mariborsko Zvezo, nadalje zastopnika Avtokluba dr. Cirila Pavlina, predsednika SPD dr. Pretnarja, zastopnika TK Skale, zastopnika »Krke« g. Podbevška, strelskega glavarja g. Schreya, zastopnika Sele g. dr. Andrejko, zastopnika ljubljanskega združenja gostilničarjev g. Jerneja Černeta ter ravnatelje naših zdravilišč in zastopnike prometnih društev z vseh strani banovine.

Z aplavzom je bila sprejeta vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdrav ministru Demetroviću, nato se je za predsednik dr. Marn z daljšimi nekrologi spominjal umrlih pionirjev tujskega prometa dr. Vinka Gregoriča, župnika Ivana Pibra in tajnika Antona Pintarja, ki so zborovalci njihov spomin počastili stoji. Končno se je predsednik zahvalil za podporo banu in banovini ter mestni občini ljubljanski, zlasti je pa izrekel laskavo zahvalo vsemu uradništvu Zveze z ravnateljem Pintarjem na čelu in časopisju.

V imenu bana je pozdravil skupščino banski svetnik g. dr. Guštin in čestital Zvezi k uspehom, za njim je pa v imenu župana opozoril zborovalce g. dr. Bricelj na jesenski festival slovanske glasbe in plesov, ki se ga udeležijo gotovo Bolgari, Poljaki in Čehi, najbrže pa tudi Rusi z velikimi plesnimi skupinami. V imenu direktorja železnice je načelnik gosp. Deržič naprosil Zvezo, naj bi bila regulator pri vprašanjih, ki se tičejo železnice, ker so lokalni predlogi večkrat prav divergentni. Železniška direkcija bo vedno pri sestavi voznih redov upoštevala tudi želje zveze. G. dr. Ciril Pavlin je pozdravil zborovanje za Avtoklub, nato je pa za mariborsko zvezo čestital ljubljanski zvezi inž. Slajmer ter se ji zahvalil za pomoč zlasti pri izdaji propagandnega materiala.

Po teh govorih je bilo poročilo o

delovanju Zveze soglasno sprejeto. Pri debati se je oglasil zastopnik tujsko-prometnega društva iz Kamnika g. Skala s pritožbo, zakaj statistika v poročilu navaja v Kamniku 10.000 tujcev manj, kakor jih je bilo v resnici. Zastopnik »Krke« g. Podbevšek je opozoril na tujsko-prometno konferenco, ki bo v ponedeljek v Novem mestu, nato je bil opozorjen, da »Krka« ni član Zveze in da zato njen zastopnik nima pravice posegati v debato. Končno je pa predsednik izrekel željo, naj se »Krka« bolj zanima za Zvezo in za tesnejše sodelovanje z njo.

Predsednik Zveze gostilničarskih zadrug g. Majcen je govoril glede priznanih letovišč in popustov, nato je pa predsednik SPD dr. Pretnar razpravljaval o zakonu o turizmu ter zahteval, naj se tudi zveza zavzame za to, da dobe vse tujsko-prometne institucije načrt tega važnega zakona v izjavo. Predsednik je govorniku pojasnil, da gre najbrž le za okviren zakon, bani bodo pa zakon izpopolnili s svojimi uredbami. Zakon bo najbrž predložen že sedanji skupščini.

Izvajanjem dr. Pretnarja se je pridružil tudi zastopnik Brežic in Čateških toplic g. ing. Miklau, na kar je dr. Šter pojasnil, da mogoče zakon sploh ne pride pred parlament in izide samo kot uredba ministrstva.

Računski zaključek, ki izkazuje pičlih 18.000 Din dobička in 469.000 Din aktiv in pasiv, račun izgube in dobička pa nad 610.000 Din, je bil na predlog revizorja g. Vargazona soglasno sprejet in tako tudi absolutorij, nato je bil pa v nadzorstvo namestu umrlega dr. Vinka Gregoriča izvoljen na predlog dr. Cirila Pavlina kot zastopnik Dolenjske g. inž. France Zupančič.

Predlog župana novomeškega dr. Režka glede hitrejšje vožnje vlakov na dolenjski železnici je prav obširno utemeljeval g. dr. Ciril Pavlin, nato je bila pa soglasno sprejeta resolucija.

Zveza za tujski promet za Slovenijo poziva in prosi kr. vlado, ministrstvo za promet, senatorje in poslance dravske in savske banovine, kakor tudi vse gospodarske ustanove in korporacije, pridružujoč se na zborovanju Akcijskega odbora za zgradbo jadranske železnice v Ljubljani sprejetim resolucijam, naj z deli za zgradbo jadranske železnice in ceste takoj prične in, da se kot prvo delo za to rekonstruira proga Ljubljana-Karlovac in se ta proga na vsem poteku usposobi za brzino 60 km na uro.

Promet potniških vlakov na progi Ljubljana-Karlovac je otežkočen zato, ker ta proga ni povsod usposobljena za vožnjo potniških vlakov s stvarno brzo najmanj 60 km na uro. Proga je bila zgrajena v treh etapah. Od Ljubljane do Novega mesta do Metlike, oziroma meje za brzino 60 km in od meje, oziroma Bub-

Če vaš gost zahteva »slatino« ali mineralno vodo«, pri tem misli na priljubljeno



rogaško slatino

ker ve, da ta voda z boljša okus vinu, dočim mu odvzame preveč kisline.

Rogaško slatino

pa mnogi pijejo zelo radi tudi samo, ker jih osvežuje in krepi in ker vsled zdravlilnih snovi, ki so raztopljene v nji, čudovito ugodno upliva na vse prebavne organe.

njarcev do Karlovca zopet za brzino 45 km.

Cela proga je dolga 154 km. Delno se je proga po vojni popravila, vendar ne v zadostni meri, tako, da so predeli, in sicer Šmarje-Sap-Trebnje (39.9 km), Mirna peč - Novo mesto (9.6 km) in Bubnjači-Karlovac (28.8 kilometrov) vozni samo z brzo 45 kilometrov. Od 154 km se torej sme prevoziti z brzo 60 km samo 57.7 kilometrov, z brzo 45 km pa 78.3 kilometre.

Sedaj vozijo potniški vlaki iz Ljubljane do Karlovca 4 ure 52 min., v obratnem pravcu pa 4 ure 48 min. Ako bi se cela proga usposobila za vožnjo za 60 km na uro, bi se skrajšal čas vožnje pri potniških vlakih, ki bi imeli postanke kakor dosedaj na vseh postajah in postajališčih za najmanj 40 min. Če bi se pa nekateri potniški vlaki spremenili v pospešene potniške vlake s postankom samo na večjih postajah, bi tak pospešen potniški vlak mogel prevoziti progo približno v 3 urah 25 min., torej bi se potovanje do Karlovca na pram sedanjemu stanju v vsaki smeri skrajšalo za približno 1 uro 25 minut.

Pri hitrejši vožnji bi bilo možno ustreči tudi upravičenim željam po boljši in hitrejši zvezi Ljubljane z morjem preko Karlovca.

Zastopnik akcijskega odbora za zgraditev jadranske železnice g. dr.

Koce se je zahvalil za sprejeto resolucijo ter omenil, da ministrstvo smatra dolenjsko progo za vicinalno, in razen tega pa zaradi pomanjkanja kredita menda ni mogoče pričeti z delom, čeprav je material dolenjske proge ponekod star že 40 let, in je bil nov material že na Dolenjskem, nato pa spet odpeljan drugam.

Inž. Miklau iz Brežic je zopet pričel debato o predlogu za zakon o turizmu, na kar je dr. Pretnar poudarjal velike interese SPD in Zveze, da se ne uveljavi kak lex Putnik in je zato treba na vsak način dobiti zakon o turizmu na vpogled in izjavo. Ta sklep bo Zveza takoj telegrafično sporočila ministrstvu.

Predsednik Zveze združenj gostilničarskih obrti dravske banovine gosp. Ciril Majcen je stavil več umestnih predlogov glede zakona o turizmu ter glede sanacije našega hotelirstva, ko je 70% naših hotelirjev pred polomom in je zato treba napraviti uredbo za dolgoročno odplačevanje dolgov prezadolženih hotelirjev, kakor moratorij za kmete.

Tudi njegovi predlogi glede omejitve števila vinotočev in bufejev, glede godbenih licenc in glede komisije za obdavčbo sezijskih obratov, nadalje glede elektrike in vode ter glede porabe občinskih taks v druge namene, prav tako pa tudi glede znižanja telefonskih taks so bili sprejeti soglasno z aplavzom.

Važna določila iz finančnega zakona za leto 1934-35

Določbe o davkih, taksah, trošarini in carinah.

§ 16 t. 3 se glasi: Osnovni davek na dohodek od zemljišč za leto 1934. znaša 10% katastrskega čistega dohodka.

T. 4. Kot izreden prispevek za to proračunsko leto 1934/35. plačajo vsi zavezanci uslužbenskega davka 1% tistih kosmatih prejemkov, ki so temu davku zavezani. Od tega plačevanja so izzeti: hišno služabništvo,

nad 300.— do 1.000.— Din	
nad 1.000.— do 3.000.— Din	
nad 3.000.— do 5.000.— Din	
nad 5.000.— do 10.000.— Din	
nad 10.000.— do 20.000.— Din	
nad 20.000.— do 50.000.— Din	
nad 50.000.— Din davka	

Osnova za plačevanje šolnine je seštevek neposrednih davkov roditeljev in učenca.

Če je davčni zavezanec kakšne davčne oblike oproščen, se določi davek po čl. 3. zakona o neposrednih davkih.

Pripomba 1. Šolnina se plačuje: na univerzah, ekonomsko-komercialnih visokih šolah, višji pedagoški šoli in drugih šolah iste veljave za vsak semester z zneskom iz I. skupine.

Pripomba 2. Šolnina se plačuje po prednji razpredelnici za učence:

- na univerzah, ekonomsko-komercialnih visokih šolah, višji pedagoški šoli in drugih šolah iste veljave po I. skupini;
- na srednjih šolah:
 - a) za nižje razrede po III. skup.
 - b) za V. in VI. razred po II. skupini;
 - c) za VII. in VIII. razred po I. skupini;

delavci in dninarji, orožniki, graničarji, podčastniki in upokojenci, katerim so pokojnine po določbah zakonov, ki so veljali pred uveljavitvijo zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih z dne 31. julija 1923.

§ 17. Za pohajanje vseh državnih šol se plačuje šolnina.

Kdor plačuje na leto:

III. skupina	II. skupina	I. skupina
100.—	150.—	200.— Din
150.—	200.—	250.— Din
200.—	250.—	300.— Din
300.—	400.—	500.— Din
500.—	600.—	700.— Din
800.—	900.—	1.000.— Din
1.300.—	1.400.—	1.500.— Din

3. na učiteljskih šolah, srednjih tehniških šolah, višjih ženskih obrtnih šolah, trgovinskih in pomorskih akademijah, bogoslovnicah, železniških prometnih šolah in šolah za seštre pomočnice v prvem in drugem letu po II. skupini, v nadaljnjih letih po I. skupini. Če je na teh šolah dveletni pouk, se plačuje v prvem letu po II. skupini, v drugem letu pa po I. skupini;

4. na trgovskih šolah po II. skupini;

5. na babiških šolah po III. skupini;

6. na meščanskih šolah, strokovnih obrtnih šolah in gozdarskih šolah se plačuje polovica šolnine iz III. skupine.

7. Za učence, katerih roditelji imajo po več otrok v šolah se plačuje:

- a) za prvega otroka popolna šolnina iz te tarifne postavke,
- b) za ostale otroke polovica šolnine.

8. Privatni učenci morajo plačati pred opravljanjem izpitov trikratno šolnino, predpisano za eno šolsko leto po predpisih te tarifne postavke.

Pripomba 3. Šolnina iz te tarifne postavke se ne plačuje:

- a) na osnovnih šolah, vojaških akademijah in posebnih kmetijskih šolah, rudarskih šolah in občnih obrtno-nadaljevalnih šolah;
- b) za učence državne gojence;
- c) za učence, katerih roditelji z njimi vred plačajo manj od 300 Din davka na leto;
- č) za učence na srednjih in nižjih kmetijskih šolah.

Pripomba 4. Iz naslova šolnine se samoupravne davščine ne smejo uvažati.

§ 59 t. 6. Pri obračunavanju in izterjavi bolničnih stroškov v javnih bolnicah po §§ 7. in 8. zakona o bolničnih se morajo smatrati za siromašne osebe, ki so oproščene plačila bolniških stroškov, te osebe:

- 1. za zdravljenje v bolnicah za duševne bolezni davčni obvezanci z letnim neposrednim davkom do vseh 400 dinarjev;
- 2. v ostalih javnih bolnicah in to:
 - a) osebe ali zadrage, ki plačujejo osnovnega davka do 100 dinarjev;
 - b) osebe, ki plačujejo osnovnega davka 100 do 150 dinarjev, plačujejo za bolnične stroške po 10 dinarjev na dan;
 - c) osebe, ki plačujejo osnovnega davka 150 do 200 dinarjev, plačujejo za bolnične stroške po 20 dinarjev na dan;
 - d) osebe, ki plačujejo osnovnega davka nad 200 dinarjev, plačujejo

jo za bolnične stroške po 25 dinarjev na dan;

e) vdova z več kot tremi maloletnimi otroki in starešine zadrage z več kot tremi maloletnimi domačini z letnim neposrednim davkom do vseh 400 dinarjev.

S to ugodnostjo se ne morejo koristiti tisti, ki plačujejo neposrednega davka do 200 minarjev, odnosno do 400 dinarjev na leto, pa imajo kakšno drugo imovino ali dohodek, na kar se jim osebno predpisuje davek, kakor n. pr. vrednostne papirje, denar, plodonosno naložen pri denarnih zavodih itd.

Plačevanja bolničnih stroškov so oproščene neglede na davke tudi vse osebe, za katere se ugotovi, da bi plačilo bolničnih stroškov ogrožalo njihov ali njihove rodbine gospodarski obstanek.

§ 39. Prvi odstavek § 38 zakona o samoupravnih cestah se izpreminja in se glasi:

»Osebnemu delu so zavezani vsi za delo sposobni moški prebivalci na ozemlju dotične banovine — občine od polnih 18 do polnih 60 let starosti. Na novo se je dodal odstavek, ki pravi, da smejo tudi osebe, ki so nad 60 let stare, če so sposobne za delo, zadostiti cestni obveznosti z delom tudi osebno ali po namestnikih ali pa s svojimi prevoznimi sredstvi.

§ 48. t. 3. Lastniki vinogradov, ki imajo vinske trte, zvane hibridotelo, jih morajo kot škodljive poruhati iz zemlje, sicer store to oblastva po 10 mesecih. Za svojo hišo in zase sme kmetovalec ostaviti do 500 trsov. Doslej neplačane samoupravne takse se oproščajo.

Vlagajte prošnje za znižanje točilne takse

Dne 1. julija 1934. bo treba zopet odšteti polletno točilno takso. Ker je promet z alkoholnimi pijačami radi posledic neoviranega šušmarstva občutno nazadoval tudi v tem letu, priporočamo, da v vseh takih slučajih nemudoma vložite prošnjo za znižanje točilne takse na pristojno davčno upravo. Prošnje je kolkovati s 25 dinarji.

V prošnji navajajte tudi druge nepravilike, ki so Vas morda zadele, n. pr. smrti, bolezni, veliko število otrok, šolanje otrok, dolgove itd.

Točilna taksa, ki znaša v Mariboru in Ljubljani 500 Din polletno, v krajih z več kot 2000 prebivalcev 300 Din polletno ali v krajih do 2000 prebivalcev 200 Din polletno, se ne more znižati, ker so te točilne takse za označene kraje že itak najnižje odmerjene.

Istotako vas opozarjamo, da ne zamenjate občin s kraji.

Vlaganje prošnje sporočite tudi na zvezno upravo.

Uredba o sorodnih obrtih

Zakon o obrtih določa v paragrafu 31., točka 2., da sme oni, ki opravljajo rokodelsko obrt, prestopiti v drugo rokodelsko obrt, ki ni navedena pod isto točko § 23. samo tedaj, če je dotična rokodelska obrt glede načina in značaja dela sorodna prvi. Minister za trgovino in industrijo bo z uredbo po zaslišanju zbornice označil one obrti, pri katerih je prestop dopusten. Za tak prestop niso potrebni dokazi o učenju in zaposlitvi v dotični rokodelski obrti, vendar pa je treba predhodno opraviti mojstrski izpit iz rokodelske obrti, v katero hoče kdo prestopiti. Izvrševanje take rokodelske obrti je prijavitelj običnemu upravnemu oblastvu, ki izda nanovo pooblastitev ali dovolitev za izvrševanje dotične rokodelske obrti.

Na podlagi gornjega pooblastila zakona o obrtih, je sedaj minister za trgovino in industrijo predpisal uredbo o sorodnih obrtih, po kateri se kot sorodne obrti, navedene v različnih točkah § 23., označujejo naslednje obrti (v oklepajih so označene številke, pod katerimi je posamezna rokodelska obrt označena v § 23., točka 1. obrtnega zakona):

- 1. lončarji in pečarji (točka 1) in keramičarji (točka 2);
- 2. steklarji (3) in brusači stekla, graverji na steklo, izdelovalci zrcal (4);
- 3. slikarji na porcelan in fajanse, izdelovalci mozaičnih del (5) in napisni slikarji, sobni slikarji ter rokodelski slikarji za industrijske izdelke (73);
- 4. kovači, odnosno kovači za orožje (6) in podkovači (7); nožarji, odnosno brusilci na ostro, piljarji (9)

in brusilci (ostrilci) kovin in jekla, iglarji (12);

5. puškarji in ostali proizvajalci strelnega orožja (8) in izdelovalci municije (79);

6. ključavničarji, gradbeni ključavničarji, pohištvni ključavničarji (10), strojni ključavničarji (11) in instalaterji parnega, vodnega ali zračnega ogrevanja (82) ali instalaterji vodnih in plinskih naprav (81);

7. strojni ključavničarji (11) in mehaniki, odnosno mehaniki za precizno mehaniko (22);

8. kleparji (14) in instalaterji vodnih kanalizacijskih in plinskih naprav (81); kleparji (14) in instalaterji parnega, vodnega ali zračnega ogrevanja (82);

9. kotlarji, kositarji (15) in livarji kovin, medij in cinka, zgibači kovin (žlebičarji) ter zvonolivarji (16);

10. zlatarji, srebrarji, draguljarji, pozlačevalci, posrebrevalci, obdelovalci dragocenih kovin (18) in urarji (25);

11. mehaniki, mehaniki za precizno mehaniko (22), urarji (25) in izdelovalci medicinskih in kirurških instrumentov, aparatov in orodja (23);

12. optiki (24) in urarji (25);

13. sodarji (29) in parketarji (30);

14. mizarji, modelni mizarji, parketarji (30) in lesni strugarji izrezovalci lesa, lesorezci ter piparji (31);

15. kiparji, ki delajo iz kamna, lesa, mavca itd. (33), izdelovalci predmetov iz cementa in umetnega kamna (70) in štukaterji ter gipsarji (74);

16. strojarji (74) in opančarji (52);

17. jermenarji (35) in torbarji, izdelovalci kovčgov ter usnjenega galanterijskega blaga (36); sedlarji (35),

tapetniki vozov (42) in tapetniki in dekoraterji (43);

18. vrvarji, predelovalci kozje volne (39), pozamenterji, izdelovalci vrvic in trakov, izdelovalci zlate in srebrne žice, zlatopredci in srebropredci, zlatovezci in srebrovezci, biservezci (40) ter predilci in tkalci (46);

19. tapetniki vozov (42) in 'apetniki, odnosno dekoraterji (43); loščilci voz (42) in pleskarji (73);

20. pozlačevalci okvirov in pohišstva (45) in lesni strugarji, izrezovalci lesa, lesorezci in piparji (31);

21. krojači oblek (47) in abadžije, odnosno terzije, t. j. krojači s kmetiskim suknom in krojači za kmetске obleke (49); krojači oblek (47) in krojači ženskih oblek in perila (48);

22. čevljarji in čizmarji (50), copatarji (51) in opankarji (52);

23. klobučarji, kaparji, izdelovalci narodnih čepic ter fesov (55) in modisti (57);

24. brivci, frizerji, lasuljarji in manikerji (58) in kozmetiki za obraze in telesa (59);

25. peki, kruharji in kolačniki (62) in slaščičarji, izdelovalci keksov, sladoleda, kanditov in bombonov (63);

26. slaščičarji, izdelovalci keksov, sladoleda, kanditov in bombonov (63) in orientalski slaščičarji, izdelovalci boze, alve in sladoleda (64);

27. mesarji (65), izdelovalci klobas (66) in črevarji ter prirejevalci črev (67);

28. tiskarji, litografi, ksilografi (75) in črkolivci in tipografi (76);

29. izdelovalci municije in razstreliv (79) in izdelovalci predmetov za umetniški ogenj in podobno, odnosno pirotehniki (80);

30. instalaterji vodnih, kanalizacijskih in plinskih naprav (81) in instalaterji parnega, vodnega ali zračnega ogrevanja (82).

Na obrt izdelovalca proizvodov iz pletene žice lahko preidejo obrtniki iz točk 10., 11., 22. in 23. seznama v § 23. zakona o obrtih. Zidarji lahko preidejo na obrti iz točk 70. (izdelovalci predmetov iz cementa in umetnega kamna) 71 (pokladalci tal, tlakarji) in 74. (štukaterji in gipsarji).

Prehod iz ene obrti na drugo se lahko izvrši samo pri obrtih, ki so gori navedene pod isto številko. Za položitev mojstrskega izpita je treba predložiti le mojstrsko izpričevalo za dosedanje obrt, odnosno pooblastitev ali dovolitev za dosedanje obrt. V koliko je pri zidarski, tesarski, kamnoseški in vodnjakarski obrti mogoč prehod iz ene na drugo teh obrti, bo predpisano s posebnim pravilnikom.

ZVEZNA PISARNA.

Ker še mnogi iščejo zvezno pisarno v Ljubljani na Privozu št. 11, sporočamo, da se prostori te pisarne nahajajo v Šubičevi ulici št. 3, nasproti Narodnega muzeja.

Kletarstvo

Ali naj ustanovimo gostilničarsko kletarsko zadrugo?

Prijatelj našega lista, ki je sam gostilničar in v kletarski stroki podkovan, nam piše:

Zadnji čas večkrat slišimo in čitamo o tipiziranih vinih, o vinskih tipih. Kaj sploh razumemo pod vinskimi tipi? Na nekem predavanju je izvajal strokovnjak: »Vinski tip je proizvod kletarstva, zlasti pravilnega rezanja (mešanja) vin med seboj, ki dajo, če so pravilno rezana, harmonično celoto. Pod vinskimi tipi izvestne krajine razumemo vina, ki imajo leto za letom kolikor mogoče enake količine alkohola, kisline, kstrakta in po možnosti tudi cvetice (buketa).« To so tedaj vinski tipi, ne pa vina iz kake pokrajine, po kateri se vino navadno poimenuje, in ki imajo skoraj vsako leto kaj različne količine alkohola, kisline itd., so tedaj vsako leto drugačnega okusa. Na ta način bi dobili veliko tipov, kolikor je na primer v dravski banovini vseh vinogradnikov skupaj, pomnoženo v mnogih slučajih s številom sodov, ker imajo mnogi vino-

gradniki v vsakem sodu in vsako leto skoraj druge vrste, tedaj drugi tip vina. Ta vina so lahko dobra, prav dobra, odlična, vendar onemogočajo gostilničarju točenje enotnega, tipiziranega vina, ker je vino vsakega sode drugačne sestave ne samo po analizi, temveč tudi po okusu.

Spričo navedenih dejstev se ne moremo navaditi, vzgojiti vinskih pivcev na neke vrste vina, ker jim vsakih par mesecev, čim vino v sodu steče, postavimo na mizo vino, ki je dostikrat docela drugačno od prejšnjega. In drugače redno vinski pivci in ljubitelji dobre kapljice tavajo vsled tega od ene gostilne do druge, kjer so pač nastavili spet »dobro vino«. Pri dobrem sodu vina, ki je na pipi, je gostilna več ali manj polna gostov, pri sledečem morebiti slabem sodu vina je soba skoraj prazna, ker so gosti hitro zaznali za ravnokar nastavljen prav dobro vino pri sosedu ali kakem drugem vino-toču. Radi neenotnega vina trpimo točilci tedaj občutno škodo.

Nalogo, proizvajati vinske tipe, bi mogli izvesti le vinski trgovci ali kletarske zadrage, ki eni kakor druge delajo z velikimi količinami vina in bi vsled tega lahko ustvarjali enotna vina, tipe vin. Majhen vinogradnik ali gostilničar tega iz nam sedaj jasnih vzrokov ne more izvršiti. O vsem tem se je že mnogo pisalo in govorilo. Ker pa iz samih lepih besed in načrtov nikakor ne pridemo naprej, bomo analogno pivovarni v Laškem morali zadevo vzeti sami v roke in — skoraj se bomo to izreči — ustanoviti gostilničarsko kletarsko zadrugo. Začnimo tedaj o tem razmišljati in se razgovarjati, naj sedaj spregovorijo drugi naši tovariši, prosimo pa tudi Vas pri uredništvu našega lista »Gostilničarski vestnik«, da k temu vprašanju podaste svoje mnenje.

Naš odgovor: Vaša izvajanja so zanimiva in vsega uvaževanja vredna, zato smo jih v celoti prinesli. Predvsem je potrebno, da zavzamejo k temu važnemu vprašanju svoje stališče drugi gostilničarji in točilci vin in drugih alkoholnih pijač. Za danes navajamo predpogoje, ki so potrebni za ustanovitev take kletarske zadruge:

Eden glavnih pogojev za ustanovitev take zadruge je, da imajo gostilničarji in drugi, ki bi vstopili kot člani h kletarski zadrugi, **smisel in voljo zadržno delovati**. Zavedati se morajo, da jih v začetku čakajo velike težkoče in da morajo doprinesiti v začetku znatne žrtve. Če se tega zavedajo in če je vsak član in vodstvo na svojem mestu, tedaj pomenja to že polovico uspeha.

Treba je dobrega vodstva, treba je požrtvovalnih in nesebičnih, idealnih mož, ki se takega podjetja lotijo. Za vodstvom pa naj stoje zavedni in požrtvovalni člani zadruge, ki vodstvu popolnoma zaupajo in ga z vsemi močmi v delovanju podpirajo.

Drugi pogoj za obstoj zadruge je, da razpolaga s potrebnimi denarnimi sredstvi. Potrebno glavnicu zberejo zadržniki s pomočjo deležev, ki naj bodo dovolj veliki. Tudi potrebni obratni kapital morajo spraviti zadržniki skupaj. Le če deleži ne zadostujejo, je treba najeti posojilo. Varovati pa se je tega, da bi zadruga od vsega začetka začela delati s prevelikimi posojili, kajti v tem slučaju visoke obresti za posojila onemogočajo vsak polet in razmah zadruge in lahko — stoprav dandanes — pomenijo začetek umi-



ranja ravnokar početega zadržane življenja. Slednjič pa je treba za vodstvo kleti dobrega, da čim najboljše strokovnjaka — kletarskega mojstra. Ves uspeh zadruge zavisi v glavnem od dobrega in sposobnega strokovnega vodstva; zato se pri nameščenju kletarja nikakor ne sme štediti. Le najboljši kletarski mojster bo mogel ustvarjati zaželjene tipe vin, bo mogel držati vina zdrava in pitna, sploh v vsakem pogledu neoporečna. — Sporedno z odličnim strokovnim vodstvom pa mora biti tudi komercialna sposobnost vodstva na višku, da pri nakupu in prodaji vin ne nastajajo za zadruge rane, ki so težko zaceljive, temveč da zadruga tudi gmotno napreduje in zadovoljuje svoje člane s prvovrstnimi vini in drugimi izdelki po primerni ceni.

S tem smo navedli glavne predpogoje, ki bi bili potrebni za ustanovitve gostilničarske kletarske zadruge. Treba pa je še mnogo razgovora in preudarkov na vse strani, dali bi po teh načelih ustanovljena kletarska zadruga bila tudi življenja zmožna. Besedo naj sedaj imajo naši čitatelji!

F. V.

Kakšen gospodar — takšno vino!

Ta stara rečenica v splošnem pomeni, da vtisne človek svojemu delu, svojim izdelkom takorekoč pečat svoje posebnosti, svoje individualnosti, pečat o izvoru. Pri nobenem izdelku — blagu ne prihaja resničnost tega pregovora tako do izraza kakor ravno pri vinu. Kajti oskrba in šolanje vina zahteva radi svoje prav posebne sestave in radi kaj menjajoče se vrednosti mnogo strokovnega znanja in skrbnosti.

Lahko rečemo: Vino je zrcalo svojega producenta in svojega oskrbovatelja, kajti po vsej svoji zunanosti, po svoji cvetici (buketu) in okusu prihaja poleg sorte, kraja, lege itd. prav posebno še do izraza strokovno znanje in vestnost oskrbovatelja. Kot oskrbovatelec velja tukaj gostilničar, ki vino konsumentom posreduje, ravnotako pa tudi vinogradnik, ki vino proizvaja in slednjič vinski trgovec, ki spravlja vino v promet. Zrcalna slika enega pa more trpeti ob pomanjkljivosti drugega; radi tega morajo biti vsi na višku, producent, trgovec in gostilničar. Pomanjkljivost ne škoduje le gospodarstvu istega, ki nam vino nudi, temveč škoduje tudi vrednosti pri presojanju in konsumu vina istega kraja. Sposobnost oskrbovatelja, bodisi gostilničarja ali producenta itd. je tedaj velike narodnogospodarske važnosti.

Seveda mora postati bolj splošna tudi znanost o pravilni presoji vina. Kajti le tedaj, če ne razumemo vin pravilno presojati, se lahko pripeti, da manj vredna vina, od večkrat dvomljivega izvora lahko tekmujejo s pristnim domačim, po svoji dobroti mnogokrat nedosegljivim vinom. Pa tudi pravilno prikupljivo serviranje vina (oblika steklenice, kozarec, kelihov, čistota, vinska karta itd.) je od velike važnosti. Zaželjeno kvaliteto, harmonijo v vonju in okusu, bistrost in lepo barvo vina dobimo le ob skrbni in pravilni trgovini in prešanju, ob pravilnem oskrbovanju mošta in vina, posode in kletarskega orodja itd.

O vseh teh poglavjih, o negi posode in vina a različne svrhe, o presoji in točenju vina se najbolje poučimo na kletarskih tečajih, raznih predavanjih ali tudi iz kake primerne strokovne knjige. Govori se tu o sestavi mošta in vina, o nastanku vina in njegovih spremembah pri ležanju — zorenju, kako vino v sodu takorekoč živi in diha, kako najprej na vrednosti pridobi, potem stari in zgubi itd. Kratkotrajno rečeno, treba nam je več oirokoma še precej strokovne izobrazbe iz novodobnega kletarstva.

F. V.

SAMO MOČNE BORBENE STANOV-SKE ORGANIZACIJE LAHKO ŠČITIJO NAŠE INTERESE!

Vprašanja in odgovori

Vprašanje S. P. v N. O vprašanju, ki Vam ga danes stavim, ste že pisali, ali dotično število našega lista »Gostilničarski vestnik«, sem nekam založil in ga ne morem najti. Prosim Vas tedaj, da bi še enkrat odgovorili: **Kako ozdraviti vino, ki ima duh in okus po plesnobi?**

Odgovor: Če dobi vino kak tuj duh ali okus, potem ta duh in okus na različne načine lahko odpravimo.

Najprej je treba, da vino takoj pretočimo v drugo, dobro in snažno posodo in ga pri tem dobro zažveplamo. Že prezračenje pri pretakanju in žveplanje povzroči, da slab duh vsaj deloma iz vina izpuhti.

Drugo sredstvo je čiščenje vina. Večkratno bolj močno čiščenje z želatino, pri slabih vinih s sirnino ali z mlekom, vzame vinu tuj duh ali okus, če ni še preveč razvit.

Bolj močan duh, zlasti po plesnobi, se pa z navadnim čiščenjem ne da zlahka odpraviti. Zato se v takih težkih slučajih jemlje »Eponit« za čiščenje vina. Eponit lahko dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Eponit je očiščen ogljen prah, ki se mora spraviti na suhem kraju, najbolje v kakem dobro zaprtem kozarcu, da ne potegne kakega slabega duha iz okolice nase. Če vinu pri mešanju tega ogljenega prahu, mu vzame ves tuj in deloma seveda tudi fini vinski duh, ki se pa sčasoma, vsled ležanja, vinu zopet povrne. Eponit odzame obenem tudi barvo, zato moramo na ta način čiščenje in zdravljenje vino pozneje zrezati (zmehšati) z bolj visokobarvnim vinom.

Za odvzete tujega duha iz vina se navadno potrebuje okrog 20—200 gramov tega praška na 1 hl vina; pri zatohlem vinu manj (20—50 gramov), pri plesnivem vinu več (100 do 150 gramov). Najbolje je poskusiti najprej v malem, da se dožene, koliko praška je za odstranitev slabega duha treba.

Ugotovljena potrebna množina praška Eponita se odtehta in se najprej vmeša z nekaj vina v škafu v redko kašo. Potem se ta črna tekočina vlije v sod in se tam z vsem vinom dobro premeša. Mešanje je pa treba po 5 do 6 dni vsak dan vsaj nekajkrat ponoviti, sicer sredstvo ne učinkuje, ker se prehitro usede. V tem času potegne sredstvo tuj duh nase, potem pa moramo ogljeni prah iz vina odstraniti.

Ogljeni prah se lahko in najbolj enostavno odstrani iz vina s filtrom; če filtra nimamo, pa s čiščenjem z želatino. Ko se vino očisti, se pretoči v drug, nekoliko zažveplan sod; pri tem je dobro, da se pomeša z drugim dobrim vinom, da dobi bolj svež okus.

Močno plesniva vina se pa ne dajo več popraviti. k.

Vprašanje S. P. v N. Katera temperatura in vlaga je v vinski kleti za šolanje (stiranje) vina najbolj primerna?

Odgovor: V vinski kleti vino leži in zori, v njej se vršijo vsa za šolanje vina potrebna dela. Z ozirom na to bodi vinska klet urejena tako, da vino v njej lahko zori. Posebne važnosti za vinsko klet je primerna toplota in vlaga. Temperatura bodi po možnosti čim najbolj enaka. Količina temperature naj ne bo višje od 5—6° C. Poleti ne nad 15° C pozimi pa ne pod 9° C. Bela vina prenašajo tudi nižjo temperaturo, dočim se črna vina najboljše šola in zori pri 15 do 16° C. Močno kolebanje temperature lahko vinu škoduje in to tem bolj, čim večje so razlike v temperaturi. Če se klet zgodaj shladi, je s tem ovirano delovanje živih mikroorganizmov in potrebni kemični fiziološki procesi v vinu se ne morejo izvršiti oziroma so zadržani; trpi naravni padec kislin in zorenje vina. Če se pa nasprotno poleti toplota premočno zviša, postane vino toplo in mikroorganizmi, posebno isti, ki ljubijo toploto, kakor n. pr. osetne bakterije, se premočno vzbujajo k svojemu delovanju; obstoja nevarnost vinskih bolezni. Vino hitreje zori, se močneje suši.

Glede vlage klet naj ne bo presu-

ha, pa tudi ne prevlažna in se mora dati dobro zračiti. Klet s pravilno vlago nima več kot 70—80% relativne vlage. V mokri kleti trpi zelo posoda, razvijajo se razne plesni, v presuhi kleti se pa vino preveč suši in prehitro zori. k.

Gostilničar
kupuje le pri oni tvrdki, ki oglašuje
v Gostilničarskem Vestniku.

Novi grobovi.

Dne 18. aprila t. l. je umrl v Razborju pri Dramljah naš dolgoletni član, gostilničar in posestnik gospod **MARZIDOVŠEK FRANC**,

katerega smo vsi poznali, kot dobrega in miroljubnega človeka.

Blagemu pokojniku bomo ohranili trajen spomin, žalujočim ostalim pa naše sožalje.

Združenje gostiln. podjetij
Sv. Jurij ob juž. žel.

Spomenica o normaliziranju poslovanja denarnih zavodov.

Društvo vlagateljev v Ljubljani je izdalo poseben memorandum s konkretnimi predlogi, kako bi se moglo polagoma doseči normalno poslovanje denarnih zavodov. Ni vprašanja, za katerega ne bi bilo tudi rešitve in tako mora biti rešitev tudi za naše denarne zavode. Vse države so prišle v podobno ali še večjo denarno krizo kot mi, a vsaka država je skušala rešiti krizo denarništva z vsemi sredstvi, ki so ji sploh bila na razpolago. Na Norveškem se je zaradi krize denarništva sestal parlament na izredno zasedanje in zboroval vso noč, dokler ni izdal vseh potrebnih sklepov za rešitev denarne krize, da ni ta povzročila splošnega razpadanja v narodnem gospodarstvu. Splošno prepričanje je, da bi tudi pri nas mogli po dveh letih proučevanja vzrokov krize pričeti z reševanjem krize. V svoji spomenici opozarja društvo vlagateljev na popolno nevzdržnost sedanjega položaja, ker naše narodno gospodarstvo kratkoma ne more več prenašati tega, da ne delujejo naši največji denarni zavodi. V svoji spomenici pa navaja zagrebško društvo vlagateljev tudi konkretne predloge, kako je mogoče rešiti sedanjo krizo. Tako se med drugim predlaga, da se ustanovi **Zavod za obnovo gospodarstva in zavarovanja hranilnih vlog**. Zavod naj bi ustanovila država in sicer po vzoru, kakor je ustanovila Nemčija Golddiskont-Bank in Amerika Zavod za zavarovanje hranilnih vlog. Za hranilne vloge bi morala jamčiti država. Vlagatelje pa bi bilo treba razdeliti na dve kategoriji po višini njihovih vlog. Ravno tako pa bi bilo tudi kmetijske dolžnike treba razdeliti na več kategorij z ozirom na velikost njihovih posestev. Končno navaja spomenica, katere denarne zavode bi bilo treba predvsem sanirati in navaja pri tem naslednje: Prvo hrvatsko štedionico, Srbsko banko v Zagrebu, Jadransko-Podunavsko v Beogradu, Gradsko štedionico v Zagrebu, Ljubljansko kreditno banko, Zadržno gospodarsko banko v Ljubljani in Mestno hranilnico ljubljansko. — Spomenica je bila izročena vsem odločujočim krogom in upamo, da ne bo ostala brez učinka in da se bo v resnici nekaj storilo za sanacijo našega denarništva.

BREZ DELA NI USPEHOV — BREZ ŽRTEV NI ZMAGE!

»Gostilničarji in kavarnarji Jugoslavije združite se ...!«

Združenje hotelirjev, restavratirjev, gostilničarjev in kavarnarjev v Beogradu je imelo svojo skupščino dne 28. marca 1934. Skupščini je predsedoval g. Mihajlo V. Nikolić, ki je tudi obenem predsednik Zemaljskega saveza in izvanredno agilen in uspešen organizator našega obrta. Iz njegovega obširnega poročila posnemamo, da je jako ostro kritiziral krošnjarenje z alkoholni-

mi pijačami in tudi to, da so vinogradniki dobili pravico točenja. Beograjski gostilničarji stojijo odločno na tem, da se uvede banovinska trošarina namesto trošarinske takse. Zborovalci so z največjo pazljivostjo sledili izvajanju svojega predsednika in klicali vsem gostilničarjem v državi, da se združijo v močne stanovske organizacije.

G. Dragiša Nikolić je kritiziral postopanje pivovaren, ki prodajajo steklenice piva po hišah in krošnjarijo s tem predmetom na način, kakor vinogradniki. Nekateri člani so celo zahtevali, da se vsled tega bojkotira pivovarne, kar pa skupščina za enkrat ni sprejela.

Letna skupščina Putnika.

Društvo za saobraćaj putnika in turista v Jugoslaviji »Putnik« d. d. je imelo svojo skupščino dne 29. aprila v dvorani Jugoslovenske banke v Beogradu. Tej skupščini so prisostvovali samo delničarji in sicer delegati ministristva trgovine in industrije, ministristva prometa in delegati tujsko-prometnih zvez. Iz Ljubljane je bil navzoč g. dr. Marn, kot predsednik Tujsko-prometne zveze v Ljubljani, gostilničarsko stroko pa je zastopal predsednik Državne zveze g. Mihajlo Nikolić.

Iz poročila posnemamo, da je tujski promet imel pri nas v letu 1933. 701.10 milijonov dinarjev dohodkov, dočim se je od te gospodarske panoge v letu 1932. prejelo le 482 milijonov dinarjev.

Putnik je prodal po svojih poslovalnicah železniških kart v iznosu 48.207.102.45 Din, dočim je ta prodaja v letu 1932. znašala samo 45.185.989.67 Din.

Predsednik Državne gostilničarske zveze je stavil na skupščini jako dobro utemeljen predlog, glasom katerega je zahteval, da naj bo v upravi Putnika večje število zastopnikov gostilničarskega obrta v Jugoslaviji, ker tvori vendar ta stan osnovo tujkega prometa.

Razstava vina Zveze hrvaških vinogradnikov.

Za časa velesejma v Zagrebu je Zveza hrvaških vinogradnikov priredila veliko razstavo vin, na kateri je razstavilo okoli 200 vinogradnikov in vinogradniških zadrug svoja najboljša vina. Kupcev je bilo precej in se je tudi sklenilo nekoliko kupčij.

V komisiji za ocenjevanje vina je bil tudi g. Petovar Lovro, narodni poslanec in predsednik Društva vinogradnikov kraljevine Jugoslavije. Pri ocenjevanju se je imelo za princip, da se postopa najstrožje in da se nagraduje v resnici samo vina najboljše kvalitete.

Za ljutomerska in bizelska vina so bili tudi nagrajeni Kletarsko društvo v Ormožu II. nagrado, Štefan Brodar, Ormož s I. nagrado, Ivan Cizel, Brežice I. nagrada, Alojz Jurša, Gor. Radgona II. nagrado, Clotar Bouvier, Gor. Radgona II. nagrado, Josip Tomaši, Jeruzalem s I. nagrado in Miović Pero, Št. Ilj s I. nagrado.

Kdo je siromašen po davčnem zakonu?

Kot siromašni se smatrajo tisti davkoplačevalci, ki ne plačajo na leto več kot 60 Din neposrednega davka, nadalje vdove s 3 nepreskrbljenimi otroki in starešine zadrug z več kot 3 mladoletnimi osebami, a brez polnoletnih zadrugnikov, če ne plačajo več kot 120 Din neposrednega davka.

Razno

Revizija gostilničarskih lokalov v Vojvodini. Banska uprava v Novem Sadu je na predlog Zbornice v Vel. Bečkerek naredila revizijo gostilniških lokalov s posebnim ozirom na higijenske prilike, predvsem v krčmah, bufetih in narodnih kuhinjah.

Zadruga niso oproščene takse na račune, pač pa kmetje sami. Ker se je pojavilo vprašanje ali so tudi kmetje dolžni izdajati račune s predpisano takso v smislu tar. št. 34 taksne tarife, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal tole pojasnilo: Kadar prodajajo kmetje svoje lastne pridelke neposredno kupcem, niso obvezani izdajati računov in tudi ne plačati taks. To pa se ne nanaša na takšne primere, kadar prodajajo te pridelke kmetijske zadruge, pa tudi ne na primere, kadar prodajajo te pridelke kmetijske zadruge, pa tudi ne na primere, kadar nabavljajo in konsumne zadruge prodajajo blago svojim članom, ker je na podlagi določb tar. št. 34, ki so stopile v veljavo 21. aprila, v teh primerih tudi za zadruge ter za nabavljajo in konsumne zadruge obvezno izdajanje računov in plačilo taks.

Taksiranje računov. Davčni oddelek finanč. ministrstva objavlja: V zvezi s tem navodilom, pojasnilom in opominom se je pokazalo, da nekatere osebe, ki so po tar. št. 34 taksne tarife zakonsko obvezane izdajati o dobavah in prodajah blaga taksirane račune odnosno note, takšnih računov ali vobče ne izdajajo ali pa samo deloma. Ker se s tem ravnanjem kršijo zakonite določbe in je za vsako tako kršitev določena globa v 50-kratnem znesku neplačane takse, zraven pa še taksa za razsodbo, se vnovič opozarjajo vse take osebe, da se bo izvršila vsestranska kontrola in da bo za vsak primer izrečena kazen po zakonu. Prav tako se opozarjajo kupci in konsumti, da tudi oni, če za svoj nakup in konsum ne dobe taksiranih računov ter takega primera ne prijavijo takoj davčnim oblastvom in organom finančne kontrole, zagreše isti prestop in bodo tudi oni po zakonu kaznovani.

AUGUST AGNOLA
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 13



ZALOGA RAZNOVRSTNEGA
NAMIZJA ZA GOSTILNE,
HOTELE IN KAVARNE

Telesno zaostalih otrok v državi je približno 90.000. Poleg gluhonemih in duševno zaostalih 20.000 pobilencev.

Koliko vina se je zadnja leta pridelalo v Jugoslaviji? V Jugoslaviji se je pridelalo leta 1929. 2.909.913 hl ali na ha 16.05 hl; leta 1930. 4.016.121 hektolitrov ali na ha 21.88 hl; leta 1931. 4.493.669 hl ali na ha 22.57 hl; leta 1932. 4.387.138 hl ali na ha 22.88 hektolitrov; leta 1933. 2.852.705 hl ali na ha 14.63 hl.

Od radio-aparatur se ne sme pobirati obč. doklada! Obremenjevanje radijskih sprejemnih aparatov z občinskimi dokladami je protivno zakonitim določilom čl. 253 finančnega zakona; iz l. 1928/29 in so banske uprave prejele odlok od notranjega ministrstva, da naj obremenilnih odlokov občin ne izvršujejo.

Vozila z ozkimi platišči. Z uredbo o zaščiti javnih cest, ki je stopila v veljavo 17. junija 1929., je bilo določeno, da se ne smejo več izdelovati nova tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm in da se mora na obstoječih tovornih vozilih izvršiti izmenjava platišč v smislu čl. 18. V treh letih po tem roku se tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm, ne smejo več uporabljati na javnih cestah. V »Službenih Novinah« je sedaj objavljen zakon o spremembah in dopolnitvah uredbe o zaščiti javnih cest, ki je bil sprejet v Narodni skupščini 22. novembra 1932. S tem zakonom se spreminja določba čl. 38. uredbe v toliko, da se mora izmenjava pla-

tišč na obstoječih tovornih vozilih v smislu čl. 18 uredbe izvršiti do 31. decembra 1934. Čl. 18. pa določa, da štirikolesno vozilo z nečisto težo do 1200 kg ne sme imeti ožjega platišča nego 6 cm, štirikolesno vozilo z nečisto težo do 2000 kg ne ožjega platišča nego 8 cm, štirikolesno vozilo do 3500 kg ne ožjega platišča nego 11 cm in štirikolesno vozilo preko 3500 kg ne ožjega platišča nego 16 centimetrov. Pri dvokolesnem vozilu z nečisto težo preko 750 kg pa ne ožje nego 11 cm.

Ista muzika povsodi. Sedemdeset gostilničarjev mesta Hagen v Nemčiji je dobilo od mestnega načelstva obvestilo, da se jim bo odvzelo obrtno dovolilo, če v gotovem roku ne plačajo davčnih zaostankov.

Hotel za pse v konkurzu. L. 1930. je bil hotel za pse v New-Yorku sezidan, ki je bil namenjen kot rečeno samo četveronožcem, torej za pse, ki so ostali čez dan in teden brez gospodarjev. Ta hotel je najbolj moderno opremljen in je znašala »penzija« za vsakega takega gosta 15 do 20 dolarjev. Sedaj je hotel padel v konkurzu.

V Pragi je bila odprta kavarna za nekadilce. Po statistiki sestoji občinstvo od 65% starih gospodov, 30% starih dam in od 5% takih oseb, ki morajo povsodi imeti svoj nos poleg.

Gostilničarji poravnajte svojo članarino, ker le na ta način omogočite redno izhajanje Gostilničarskega Vestnika

Dve milijardi kilogramov tobaka pokadijo prebivalci zemeljske oble v enem letu. Na vsakega človeka pride en kilogram.

Prva proga za aero-železnico bo zgradila Rusija. Zanimivo je to, da se ta železnica ne bo gradila v Srednji Evropi, temveč v Srednji Aziji.

Napitnina na Ogrskem odpravljena. Na Ogrskem so odpravili napitnino in se mesto nje priračuna k računu 12%.

Največji tunel na svetu. Na Japonskem gradijo največji tunel, ki bo okrog 24 km dolg.

Muzej piva. V Piznu na Češkem bodo ustanovili muzej piva, kjer bodo razstavljeni vsi predmeti, ki so se in se še danes uporabljajo pri proizvodnji piva.

Tudi v Angliji se ovira avtomobilizem. Vsled velikih taks na avtomobile je 200.000 Angležev vrnilo svoja dovoljenja za šofiranje. Država je vsled tega izgubila 276.000.000 Din.

V Avstriji nov davek. V Avstriji so na zahtevo komisarja od Društva narodov uvedli novo davščino v svrhu kritja izdatkov, ki jih ima država radi pojačane varnostne službe.

Kakšna bo letošnja žetev v Jugoslaviji?

Nasprotujoče si vesti o letošnji svetovni žetvi so povzročile na žitnem trgu že v kratkem času občutne spremembe cen in v zvezi s tem resna ugibanja o posledicah eventualne slabe žetve v naši državi. Posebno se je pojavilo vznemirjenje zaradi zgodnje suše v vzhodnih pokrajinah. Načelnik oddelka za industrijsko proizvodnjo v ministrstvu za kmetijstvo Milan Novaković je podal beograjski »Politiki« glede tega naslednjo izjavo:

Letošnji izgledi za pšenico niso ugodni. Preteklo jeseni se je pri nas setev zakasnila, ker je predvsem koruza zelo pozno dozorevala. Pozno sejana pšenica je slabo prestala zimo, ki je bila v mnogih krajih zelo ostra. Spomladna zamrzlica je posev zato tembolj prizadela. Sledeča suša in nenavadno toplo vreme, ko je zemlja preveč izhlapevala, sta še zadržala naknadni razvoj zastale rastline. Suša še traja in so se morale nekatere njive že doslej preorati, deloma pa se čuti pritisk poljskih miši in mrčesa. Mnogi se pa vesele

Malinov sok
Brandy
F. S. Lukas
Liker
Na veliko
žganje
rum

te slabe prognoze za letošnjo žetev. Svet trpi zaradi prenizkih cen, ki bi se ob slabi letini pšenice popravile, dočim se ob dobri letini gotovo poslabšajo. Tako sodijo in pričakujejo, da bo cena pri srednji žetvi ostala na 60 dinarjev za stot.

Res je, da nam padanje cen povzroča velikih skrbi, vse žitne konference so se trudile doslej, da odvrnejo to nevarnost. Med postavljenimi predlogi se vzdržuje že leta predlog, da se posevna ploščina zmanjša ter se namesto pšenice goje industrijske rastline in krma. Ti predlogi pa niso uspeli ali vsaj niso še izvedeni in bi slaba žetev v tem smislu pomenila naravno rešitev te tržne stiske. Tudi za nas postaja zanimivo vprašanje, kakšne koristi bi imeli od te nesreče in če bi jih sploh imeli.

Cena pšenice bi se ob slabi letini gotovo dvignila. To pa še ne more pomeniti občne koristi. Okoristili bi se s tem le tisti, ki so nakupili žito po nizki ceni in prodali pa bi ga po visoki. Pridobili bi tudi oni kmetje, ki niso mogli doslej prodati niti vse lanske letine. Teh pa je v času splošne krize zelo malo.

Saj že nizke cene same pritiskajo na pridelovalca, da mora prodati vse, ako hoče poravnati svoje obveznosti. Doslej še nismo slišali, da bi si kmet od slabe žetve obetal koristi. Sicer bi bila njemu ta pomoč zelo enostavna! Na velikih zemljiščih s tujo delovno silo še ni dohodek večji, če se cene dvignejo, a je žetev slaba. Cena pade vedno manj nego se pa pridelek resnično zmanjša. Predvsem ostanejo stroški pridelovanja isti, neglede na vrednost žetve. Razen tega se pa ob višjih cenah takoj zmanjša konzum, tako, da cena ne raste enako s padcem pridelka. Takšno je stvarno razmerje na notranjem tržišču.

Na zunanem tržišču bi se pokazala korist od slabe svetovne žetve šele takrat, ako bi bila žetev drugod še manjša ko pri nas in bi tam cena še bolj poskočila. To pa ni korist od lastne pičle žetve, temveč od tuje.

Še slabši je v primeru slabe žetve položaj malega pridelovalca. Kdor pridelava vsega samo 20 stotov in zase porabi 15 stotov, lahko proda samo ostanek 5 stotov, neglede na ceno. Če mu pa obródi samo 15 stotov, potem nima ničesar, kar bi prodal. Zato ob slabi žetvi v malokmetijskih deželah, kakor je naša, takoj izgine s trga večina ponudnikov. S tem je pojasnjeno, zakaj so pri nas izvozni viški tako spremenljivi od leta do leta. Ako pade povprečni pridelek le za 10 odstotkov, pade naš izvoz že za 50 odstotkov.

Pridelovalci torej v nobenem primeru ne čutijo koristi od slabih letin, marveč imajo vsi samo škodo. Da imajo škodo konsumenti, tega pa

sploh ni treba dokazovati, ker je tedaj skok cen neizbežen. Rešiti bi jih mogel le izredni zunanji dumping, ki se pa redko dogaja, ker slaba letina navadno ni omejena na eno samo deželo. Če zadene narod tako izvozne, ko uvozne dežele, potem se še lahko pričakuje ob naši srednji letini neki izvoz. Od svoje slabe letine pa ne moremo pričakovati izvoza niti takrat. Tako je resnica edino ta, da imajo od slabe letine škodo tako pridelovalci ko potrošniki ter s tem vse narodno gospodarstvo. Razen prav redkih trgovcev ne more torej pri nas nihče pričakovati od slabe žetve nikakih koristi.

S I R
SALAME

in vsakovrstne ostale delikatese, odlično prazeno kavo iz lastne pražarne, špecerijsko blago vseh vrst zelo ugodno pri trdki

Anton Fazarinc
Celje

(Poleg Ljudske posojilnice)

RAZGLASI.

Sresko načelstvo v Celju razglasa s svojim dopisom št. 646/2, da je Dobovičnik Emilu, roj. 20. I. 1906 v Celju, delavcu, stanujočemu v Gaberju, Tovarniška ul. 16, prepovedano zahajati do 17. I. 1935. v gostilniške lokale.

Sresko načelstvo v Ljutomeru razglasa s svojim dopisom št. 798/1, da je Roller Jožefu, roj. 22. IV. 1903., bivajočemu v Mahovcih št. 23, prepovedano zahajati v gostilne do 30. septembra 1934.

Sresko načelstvo v Laškem razglasa pod št. 3587/1, da je prepovedano Roškar Ivanu, roj. 31. oktobra, delavcu, stanujočemu Sv. Jurij št. 70, občina Hrastnik - Dol, zahajati v gostilne do 7. marca 1936.

Sresko načelstvo v Ljubljani razglasa s svojim dopisom 157/32/14, da je prepovedano Babniku Francetu, delavcu, roj. 8. aprila 1898 v Ladji, bivajočemu istotam, občina Medvode, zahajati v gostilne do 11. novembra 1935.

V SOLIDARNOSTI JE NAŠA MOČ!
V ORGANIZACIJI JE MOČ
IN BODOČNOST!

Pivovarna in žganjarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborno
PIVO NAJBOLJŠE
KVALITETE

ter izvrstno slivovko, rum, pivsko in vinsko droženko, likere i. t. d.



Keglje Krogle

izdeluje v vseh debelostih iz prvovrstnega ameriškega lesa, kakor tudi vse v to stroko spadajoče predmete po najnižji ceni

Fr. Rojina
strugarstvo
Ljubljana
Kolodvorska ul. 8

»Tvoj mož je pač zelo skop.« —
»Strašno, svojo najnovejšo obleko sem morala nositi, dokler ni bila plačana.«

Vina

domača in dalmatinska

Črno vino posebne kvalitete
za križanje kislih vin
nudi v vsaki množini
P. Matkovič in Comp., Celje
Vzorci na razpolago!

Štajerska vinarska zadruga r. z. z o. z. v Mariboru
MELJSKA CESTA 10
priporoča cenjenim gostilničarjem, kavarnarjem in hotelirjem pristna štajerska vina vseh vrst po ugodnih cenah in plačilnih pogojih.
Telefon interurban 2930 Poštno čekovni račun 13238

Prvovrsten naraven
MALINOVEC
in druge sadne soke, **marmelade**,
esence za rum in likerje kupite najugodnejše pri tvrdki
Potnik in drug d. z o. z.
Ljubljana, Metelkova 13
Telefon 21-10

Šlager! Izposojamo
„ELEKTROTON“ plošče in gramofone
za malo odškodnino
Aleksandrova c. 4 — Gajeva 5
Prehod »Nebošičnik«

Oglašujte!

HOTELIRJI GOSTILNICAŠKI

Kupite **Steklenino**
porcelan
in vso **kuhinjsko posodo**
ter **pribor**
pri tvrdki
B. ŽILIC železnina, porcelan, steklenina
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 11 (poleg Figovca)

Kdor ne pozna kletarstva, ne razume vinskega zakona!

Izšla je težko pričakovana, že davno nujno potrebna, prekoristna **knjiga**
„Vinski zakon in kletarski vedež“
z najvažnejšimi, točnimi navodili za pravilno vinsko gospodarstvo s kletarstvom.
Druga predelana in pomnožena izdaja. 226 strani. V celo platno trdo vezana s poštno vred **50 Din.**

Za slovenščine nevesče interesente v nemškem prevodu **brošura** (62 strani):

„Das jugoslawische Weingesetz“

Preis — einschließlich Postporto — **16 Din.**

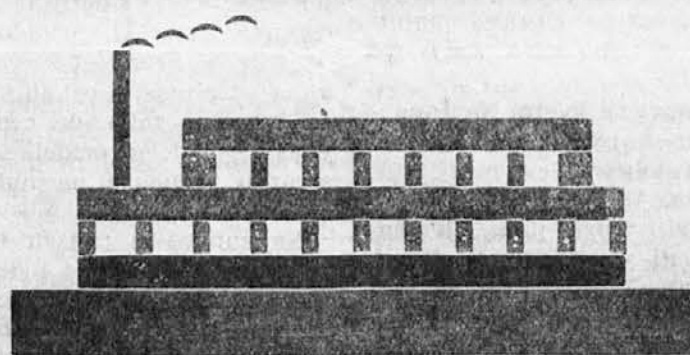
Oboje v samozaložbi pisca: **Andrej Žmavc, Maribor**, Gosposka ulica 50.
Položnice — čekovni račun št. **16.086** — so na razpolago.

Nabava se poplača stotero v najkrajšem času, zato z nje ne odlašaj!

TELEFON 2573

CENTRALNA VINARNA

LJUBLJANA • FRANKOPANSKA UL. 11 • ŠIŠKA
PRIPOROČA SVOJA PRVOVRSTNA, ZAJAMČENO PRISTNA VINA
ZMERNE CENE! TOČNA POSTREŽBA!



Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo,
eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavar-
skem sistemu **„HERKULES“**, **„PORTER“** in
„BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor